

Performanță și excelență

LOGARITM

Adresa redacției:

Colegiul Național „Constantin Diaconovici Loga”

Localitatea Timișoara, Județul Timiș

Bulevardul C. D. Loga nr. 37

Cod poștal: 300021

E-mail: logaritm@e-cdloga.ro

Telefon: 0256 491 873

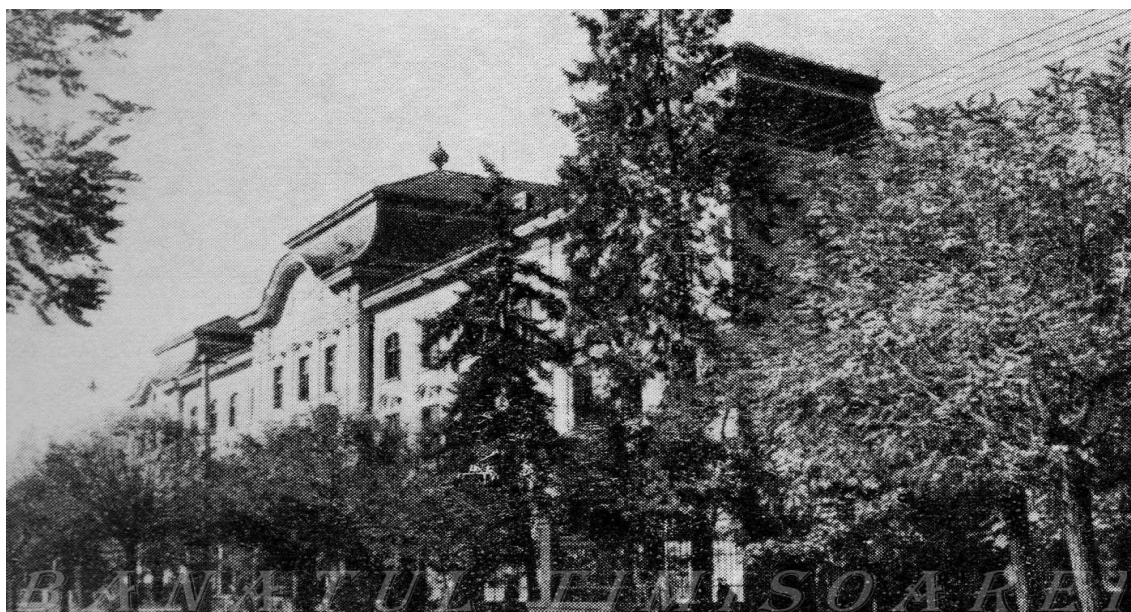
COLEGIUL NAȚIONAL
"CONSTANTIN DIACONOVICI LOGA"
Bd. C.D. Loga, Nr. 37, 300020, Timișoara, Timiș
Tel.-Fax: 0256 491873, 0256 492094
CUI: 2487752, email: cdloga@loga.ro, web: www.cdloga.ro

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Revista
Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga”
Timișoara

Revista realizată în colaborare cu Echipa de Robotică
a Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga”
CyberMoon și tipărită cu sprijinul
ASOCIAȚIEI PRO COLEGIUL NAȚIONAL
„CONSTANTIN DIACONOVICI LOGA” TIMIȘOARA

Sursa fotografiei: Banatul Timișoarei

CUPRINS

<i>Editorial</i>	6
<i>Fire narrative</i>	8
<i>Cine sunt cu adevărat?</i>	10
<i>Materie</i>	12
<i>Haza</i>	16
<i>Poveste de toamnă</i>	18
<i>O mică domnișoară</i>	21
<i>Reflecții lirice</i>	23
<i>Să treci</i>	24
<i>Simplisme</i>	26
<i>Filele trecutului</i>	28
<i>Nostalgie în drum spre copilărie</i>	29
<i>aum</i>	30
<i>Procrastinarea unei vieți puse pe hold</i>	31
<i>A Girl Who Dreamed Of Living</i>	32
<i>O amintire</i>	33

Eseuri	34
<i>Industria Timișoarei la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec. al XX-lea</i>	36
<i>Banat: O călătorie prin inimile oamenilor și istorie</i>	42
<i>Conviețuirea în Banat între români și maghiari</i>	45
<i>Monumente istorice din Timișoara</i>	46
Activități extrașcolare	49
<i>Puneți mâna pe chitară!</i>	50
<i>Programul „Școala Altfel” în ochii clasei a IX-a SN2</i>	55
<i>„Logani pentru viață” prinzând viață</i>	59
<i>Studiu de caz: Gusturile loganilor în muzică</i>	64
<i>Ce înseamnă Interact?</i>	66
Performanțe școlare și extrașcolare	68
<i>Materii reale</i>	70
<i>Materii socio-umane</i>	72
De vorbă în spirit logan	75
<i>Interviu cu prof. educație fizică Ladislau Domolki</i>	76
<i>Interviu cu prof. dr. educație vizuală Sorin Scurtulescu</i>	80

Editorial

~ aspecte introductive ~

Colegiul Național „Constantin Diaconovici Loga” își desfășoară activitatea pedagogică de mai bine de un secol, ocupând întotdeauna un loc în rândul celor mai de prestigiu școli din România. Cu ajutorul cadrelor didactice extrem de devotate profesiei lor, elevii reușesc în fiecare an să exceleze în nenumărate domenii, obținând o mulțime de premii la concursurile și olimpiadele care se organizează atât la nivel local, cât și la un nivel mai înalt, precum fazele naționale sau internaționale.

Totuși, în afară de competițiile care au un caracter educațional și care au la bază materiile clasice care se studiază în școli, „loganii” își lasă amprenta deopotrivă și pe multe alte proiecte și activități care au un caracter extrașcolar. Astfel, școala noastră găzduiește peste zece cluburi și echipe de elevi axate pe diverse domenii, cum ar fi cinematografia, fotografia, robotica, literatura, sportul și multe altele. O altă preocupare a „loganilor” este reprezentată de activități de voluntariat în cadrul a diferite organizații și asociații care le oferă aceste oportunități.

Colegiul Național „C. D. Loga” organizează anual proiecte, spectacole, expoziții sau târguri în interesul elevilor, având la bază intenția și dedicarea conducerii școlii, cadrelor didactice și chiar a elevilor însșiși. Printre acestea se numără târguri de facultăți, spectacole de teatru, conferințe cu diverse teme unde sunt invitate persoane cu experiență în domeniu, expoziții de artă și competiții de sport, toate dezvăluind un caracter dinamic și diversificat pe care îl promovează viitorilor absolvenți.

Revista „Logaritm” își rezervă intenția de a susține o comunicare directă cu elevii și profesorii acestei școli și de a face posibilă transmiterea unor informații de interes general într-un singur loc. Ea își propune publicarea creațiilor literare și artistice ale elevilor și cadrelor didactice, prezentarea unor frânturi din activitățile extrașcolare întreprinse de aceștia, punerea în discuție a evenimentelor culturale care se desfășoară în Timișoara și pentru care elevii ar putea prezenta interes și, nu în ultimul rând, afișarea rezultatelor care vorbesc despre „performanța și excelența” promovate de această unitate de învățământ. Cu alte cuvinte, „Logaritm” este oglinda școlii noastre care reflectă cu fidelitate aspectul moral, cultural și educațional, dar și valorile pe care le promovează aceasta.

În ediția a doua a anului școlar trecut (n.r. AN I/ Nr. 2/ 2022-2023), a fost explicată proveniența numelui Revistei „Logaritm” în descrierea atașată interviului luat chitarisului timișorean Victor Miclăuș: „Investigând istoria numelui revistei școlii, am descoperit că acesta a fost preluat de la o trupă rock existentă în școală pe la începutul anilor '90. Logaritm era o formație înființată de niște «logani» talentați care aveau același țel, acela de a se afirma prin muzica pe care sunt capabili să o creeze: Horea Crișovan (chitară), Victor Miclăuș (chitară bass), Alexandru Iacob (chitară) și Zoltan Szabo (baterie). Numele a fost bine ales, făcând aluzie atât la numele școlii noastre, cât și la ritmul muzicii care răsună în inimile fiecărui «logan», dar și la un capitol din matematică, reprezentând profilul pe care este specializată școala noastră.”. Drept urmare, coperta acestei ediții simbolizează partea artistică a școlii, ilustrând prin muzică ritmul unitar cu care bat inimile tuturor „loganilor”. De asemenea, și conținutul revistei dezvăluie, prin articolele elevilor, latura lor flexibilă și diversificată.

Vă invităm să descoperiți imediat după articolul introductiv un capitol provocator, care vă va transporta cu gândul prin împrejurimi feerice, adevărate lumi de basm zidite de mințile creative ale „loganilor”. Este vorba despre capitolul destinat scrierii în proză, unde elevii propun lucrări originale în care firul narativ urmărește parcursul efemer al vieților unor personaje, filtrul gândirii capturat în momentul în care se încearcă răspunsul la întrebări existențiale sau descrieri care vă vor pune la încercare imaginația.

Veți trece apoi într-o ramură a revistei ușor diferită ca aspect, dar asemănătoare în profunzime. Capitolul destinat scrierilor lirice surprinde stiluri extrem de diverse de redactare, unele adoptând stilul clasic – dominat de elemente de versificație bine definite și conturate – și altele preluând aspecte din poezia modernă, unde unele reguli amintite anterior sunt omise și înlocuite cu frumusețea noului. Versurile abordează fel de fel de teme, acoperind o arie vastă de idei mărturisite de autorii „logani”.

Următorul capitol provoacă nu doar memoria cititorilor, ci și puterea de înțelegere a unor lucruri care poate reprezintă aspecte trecute desprinse din realitate, care în alte timpuri au dăinuit și s-au manifestat pretutindeni în orașul nostru. Acest capitol urmărește tradițiile și obiceiurile din trecut, realitățile istorice și politice care au influențat Timișoara și Banatul într-o măsură sau alta, dar și monumente care însușesc și astăzi momente remarcabile petrecute cu decenii sau secole în urmă. Este un domeniu care contribuie semnificativ la înțelegerea rezultatului care se răsfrânge asupra prezentului și reprezintă un exemplu după care ar trebui să ne ghidăm și pe baza căruia să fie influențate deciziile din ziua de astăzi.

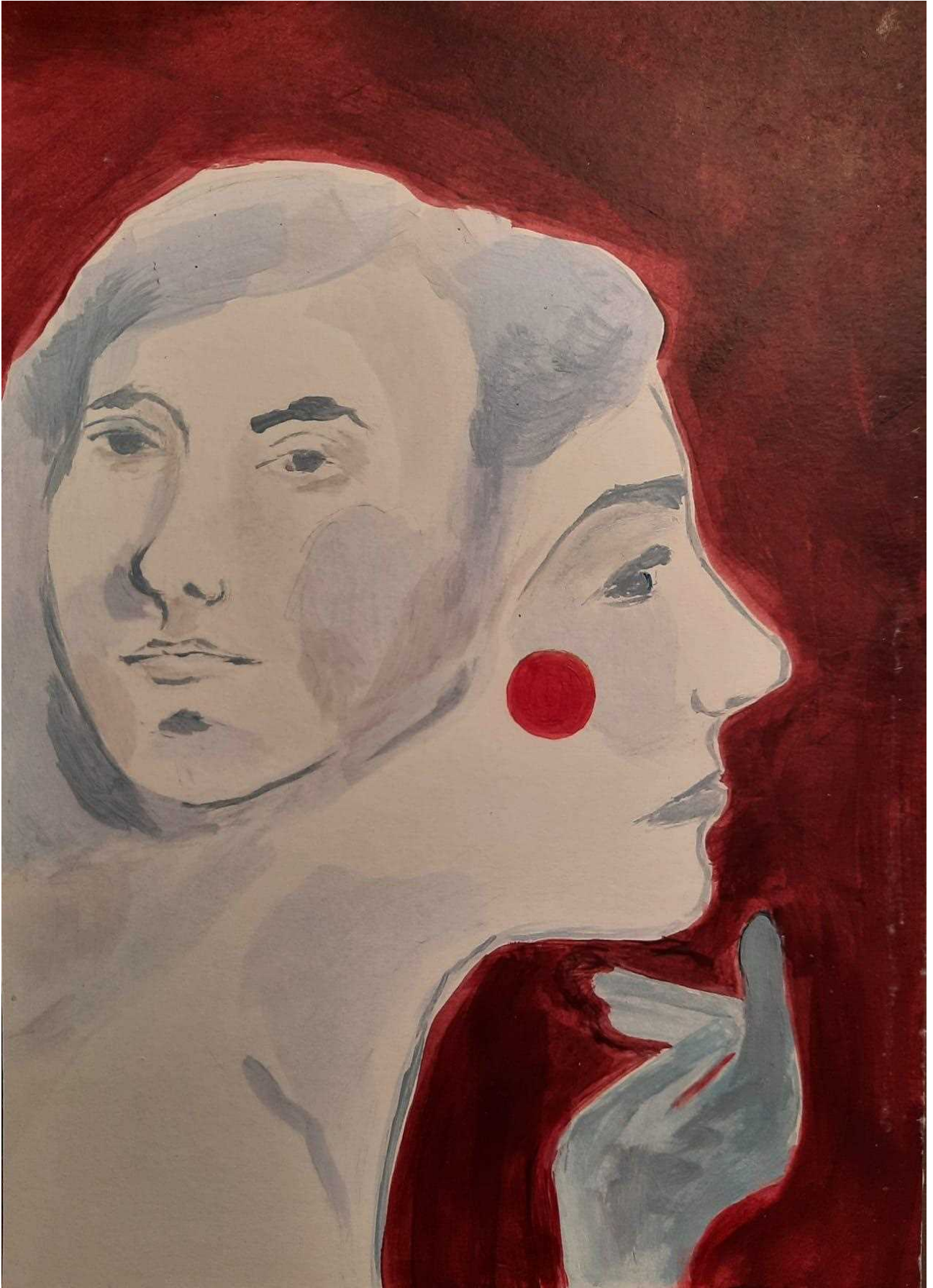
Cum altfel să promoveze o revistă diversitatea și să publice materiale de interes pentru elevii școlii fără a avea o secțiune destinată activităților extrașcolare? Drept pentru care, al patrulea capitol include prezentarea unor evenimente organizate de „logani” sau evenimente publice din Timișoara care au promovat diferite arii curriculare și culturale de interes pentru ei și pentru ceilalți cetățeni. Un tip nou de material a fost adăugat în această ediție și constă în statistici pe diferite teme, bazate pe chestionarea elevilor din școală. Acestea vor face, în general, referire la opiniile și gusturile elevilor în cadrul diferitelor domenii, scopul fiind acela de a reflecta fidel caracterul general al elevilor.

Un articol nou apărut vizează performanțele și reușitele elevilor din Colegiul Național „C. D. Loga” în cadrul olimpiadelor și altor competiții care au la bază materiile din programa școlară și nu numai. De specificat este faptul că articolul conține numai rezultatele de la etapele naționale și internaționale, dat fiind numărul lăudabil de elevi cu rezultate excepționale la celelalte etape cu un caracter local sau regional. Totuși, ținem să felicităm toți elevii care au obținut astfel de reușite și îi încurajăm să valorifice cât mai multe ocazii care le-ar putea aduce o șansă în plus spre rezultate remarcabile.

Ultimul capitol înfățișează discuții avute cu profesori din școala noastră, absolvenți ai liceului care au ceva de spus viitorilor absolvenți și chiar celebrități care și-au lăsat amprenta asupra orașului și asupra noastră, cetățenilor. Mereu poate ne-am întrebat „Ce preocupări au dascălii noștri?”, „Ce i-a determinat să ajungă unde sunt acum?”, „Ce îi definește ca persoane?” și multe alte întrebări care depășesc sfera profesională în care suntem prinși și cu care suntem obișnuiți cu toții. Acest capitol vine în ajutor, oferind răspunsuri la întrebări pe care poate nu am avea ocazia să le punem într-un context formal. Este important să ne cunoaștem reciproc pentru o mai bună funcționare a sistemului. Totodată, poate unii dintre noi nu știm ce oameni celebri sau absolvenți realizați au studiat în băncile școlii noastre, dar în acest capitol se va găsi răspunsul și chiar mai mult, poate vom primi sfaturi sau ni se vor împărtăși experiențe remarcabile dintr-o perioadă de mult stinsă, ajutând la crearea unei viziuni unice asupra școlii noastre în comparație cu prezentul.

Dorim să mulțumim tuturor persoanelor care ne-au ajutat în realizarea Revistei „Logarithm” și care au asigurat un drum lin al acesteia către inimile fiecărui „logan”. Împreună suntem *Loga*!

Fire narrative

Cine sunt cu adevărat?

Gherga Iulia

Clasa a X-a MI2

„Cine... sunt? Cine sunt? Nu se poate!”, la care un răs isteric umple încăperea, înghețându-mi sângele în vine.

E Londra anului 1888, iar crimele lui Jack Spintecătorul au adus teroare asupra întregii lumi. Cinci femei au fost ucise macabru de un criminal încă liber, iar frica se resimte peste tot.

Noaptea este cel mai sumbru. Străzile sunt slab luminate, iar la fiecare pas mintea îți joacă feste în cele mai oribile moduri. E de parcă moartea, crima și pierzania te așteaptă la fiecare colț.

Femeile speriate trag obloanele geamurilor cu mult înainte de lăsarea întunericului, iar copiii plâng la vederea oricărei umbre sinistre sau la auzul oricărui foșnet.

Asta văd în fiecare miez de noapte, când mă întorc de la frizeria la care lucrez.

Stau mereu până târziu și observ totul, dar, ori de câte ori fac același drum prin orașul întunecat al Londrei, ceva se schimbă. Am ajuns să cred că am vedenii, dar pot să jur că un așa-zis „magazin de vrăjitorie” își face apariția în a opta noapte a fiecărei luni, dispărând misterios până a doua zi, de dimineață și având, de fiecare dată, un mesaj roșu sângeriu scrijelit pe ușă: **„Dacă frică ți-e să vezi cine ești, aici drumul să-l găsești!”**.

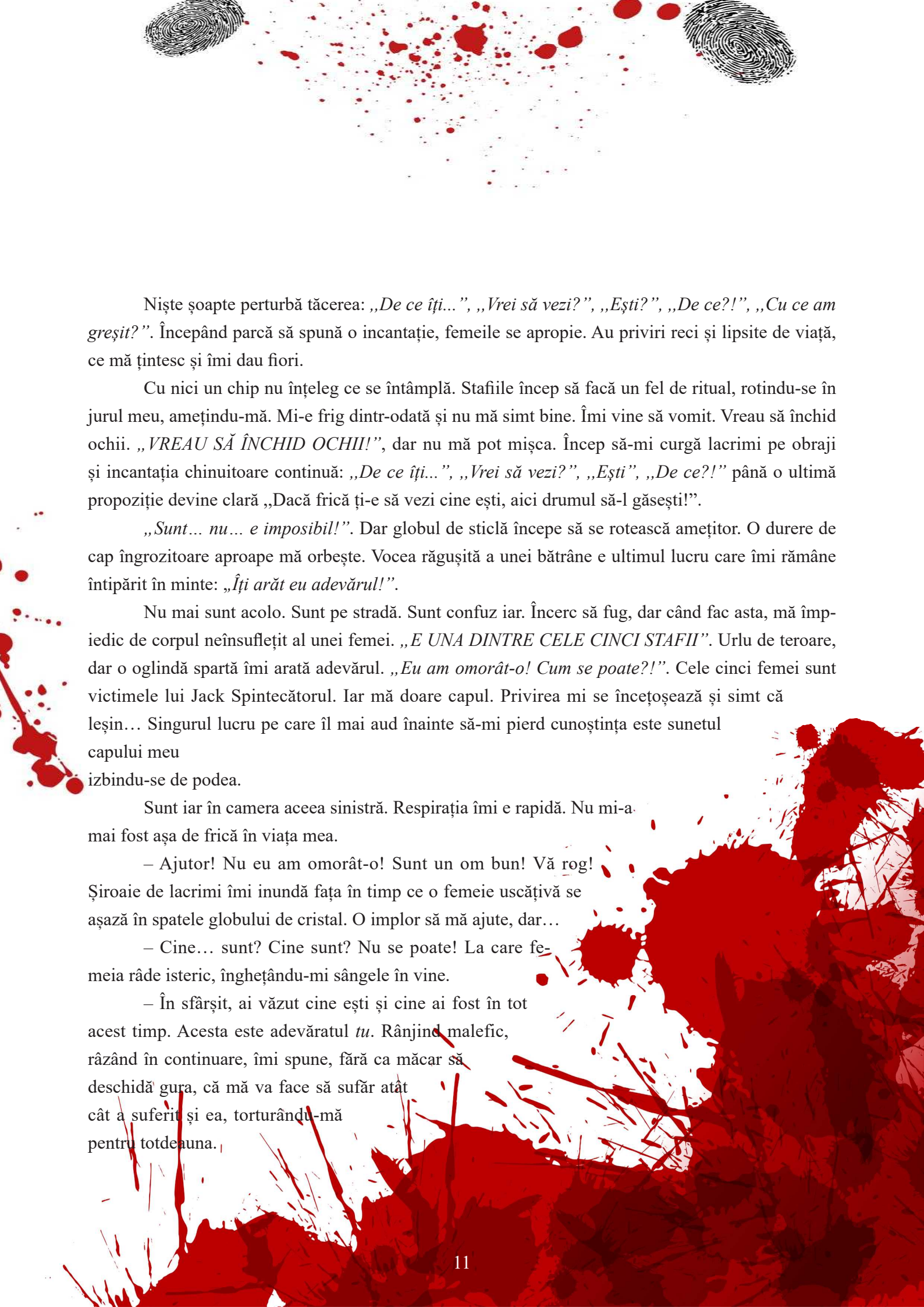
„O prostie! O făcătorie care atrage clienți și le golește buzunarele fără ca aceștia să-și dea seama! Nu are cum să fie adevărat!”

Mă trezesc cu o mare durere de cap. E întuneric și caut să mă ridic, dar nu mi-e posibil.

Nu sunt acasă. Nu văd nimic! *„Ce se întâmplă? Ajutor!”*. Nu pot să fac nicio mișcare, chiar dacă nu mă ține nimic pe loc. Brusc, aud cum cineva se apropie. Respirația-i e greoaie. Se aude din ce în ce mai tare! Se apropie! Mă zbat, dar degeaba. *„Cine ești?!”* E prea aproape de mine! Lumina se aprinde.

Observ că mă aflu într-o încăpere mică unde lumina unei lumânări ajunge doar cât să văd că sunt în fața unei mese rotunde pe care se află un fel de glob de sticlă. Inima îmi bate nebunește, iar respirația aceea încă se aude în apropierea mea. Vreau să mă întorc să văd de unde vine. Vreau să spun ceva, să mă ridic, dar nu pot. Îmi este cu neputință. *„DE CE?!”*

Dintr-odată, sunetul se diminuează și rămân într-o liniște de mormânt. Îmi aud doar bătăile inimii și oricât încerc, nu mă pot calma. Mi-e frică. Nu înțeleg unde sunt. Mă uit în jur, dar respirația mi se taie când văd o siluetă într-un colț al încăperii. *„O femeie?”* Parcă sunt mai multe. *„Să fie... cinci?”*.

Niște șoapte perturbă tăcerea: „De ce îți...”, „Vrei să vezi?”, „Ești?”, „De ce?!”, „Cu ce am greșit?”. Începând parcă să spună o incantație, femeile se apropie. Au priviri reci și lipsite de viață, ce mă ținesc și îmi dau fiori.

Cu nici un chip nu înțeleg ce se întâmplă. Stafiele încep să facă un fel de ritual, rotindu-se în jurul meu, amețindu-mă. Mi-e frig dintr-odată și nu mă simt bine. Îmi vine să vomit. Vreau să închid ochii. „VREAU SĂ ÎNCHID OCHII!”, dar nu mă pot mișca. Încep să-mi curgă lacrimi pe obraji și incantația chinuitoare continuă: „De ce îți...”, „Vrei să vezi?”, „Ești”, „De ce?!” până o ultimă propoziție devine clară „Dacă frică ți-e să vezi cine ești, aici drumul să-l găsești!”.

„Sunt... nu... e imposibil!”. Dar globul de sticlă începe să se rotească amețitor. O durere de cap îngrozitoare aproape mă orbește. Vocea răgușită a unei bătrâne e ultimul lucru care îmi rămâne întipărit în minte: „Îți arăt eu adevărul!”.

Nu mai sunt acolo. Sunt pe stradă. Sunt confuz iar. Încerc să fug, dar când fac asta, mă împiedic de corpul neînsuflețit al unei femei. „E UNA DINTRE CELE CINCI STAFII”. Urlu de teroare, dar o oglindă spartă îmi arată adevărul. „Eu am omorât-o! Cum se poate?!”. Cele cinci femei sunt victimele lui Jack Spintecătorul. Iar mă doare capul. Privirea mi se încețoșează și simt că leșin... Singurul lucru pe care îl mai aud înainte să-mi pierd cunoștința este sunetul capului meu izbindu-se de podea.

Sunt iar în camera aceea sinistră. Respirația îmi e rapidă. Nu mi-a mai fost așa de frică în viața mea.

– Ajutor! Nu eu am omorât-o! Sunt un om bun! Vă rog!
Șiroaie de lacrimi îmi inundă fața în timp ce o femeie uscățivă se așază în spatele globului de cristal. O implor să mă ajute, dar...

– Cine... sunt? Cine sunt? Nu se poate! La care femeia râde isteric, înghețându-mi sângele în vine.

– În sfârșit, ai văzut cine ești și cine ai fost în tot acest timp. Acesta este adevăratul tu. Rânjind malefic, râzând în continuare, îmi spune, fără ca măcar să deschidă gura, că mă va face să sufăr atât cât a suferit și ea, torturându-mă pentru totdeauna.

Materie

Text de Măcrescu Marius, clasa a XII-a SN2

Ilustrații de Martânov Mara, clasa a XII-a SN1

Mi-e cald.

– Ehei amice, dar ce se întâmplă cu tine? Paul își încruntă sprâncenele trăgând afară din pachetul roșu o țigară sugrumată de degetele sale îngropate în grăsime. Tot mai slab, tot mai slab...

– E de la căldură, îmi piere și pofta de mâncare.

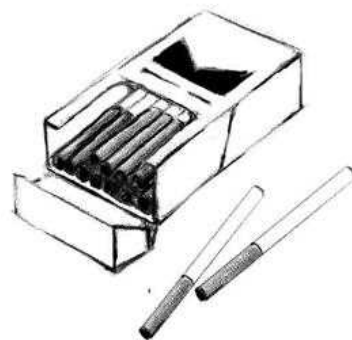
Prietenul meu își aprinde țigara și inspiră adânc cu o ușoară senzație de zâmbet. Inele de fum greu umplu încăperea. Ce ciudat, mă gândesc, încă nu mi s-a declanșat tusea care, în mod natural corpului meu, apare tot timpul când inspir fum de țigară.

– Lasă pofta, are să vină ea mâncând! Mă îngrijorezi! La voi la țară pare că nu se mănâncă prea bine.

– Te înșeli, Paule!

– Poate că e cald, da. Diavolească toropeală zilele astea! Măcar ai apă rece de fântână.

– Nu mă pot plânge.

Paul ridică privirea din scrumiera lui roșie. Îmi zâmbește tot mai larg, până când gura îi ajunge la urechi.

– Paul?!

Își lasă capul pe spate, expirând cu pasiune fumul greu. Privesc îngrozit cum un spasm greu îi cuprinde gâtul și aproape i-l frânge, chinându-l într-o poziție vizibil dureroasă. Totuși, continuă să zâmbească, dezvelindu-și tot mai tare dinții.

Sunt îngrozit. Fața prietenului meu se înnegrește și se micșorează, urechile și nasul îi cresc, iar incisivii îi penetrează gingiile, lungindu-se treptat. Figura lui malformată se umple de blană neagră, în timp ce țigara aprinsă dispăre undeva în gâtul său. Pare că prietenul meu se află într-o continuă stare de evoluție.

Îmi acopăr ochii cu palmele, dar degetele încep să se scurteze, pierzându-se în pielea mâinilor. Privesc acum, fără voia mea, ceva ce pare a fi un om cu cap de iepure negru ce îmi zâmbește, privindu-mă prin ochii săi roșii. Gura închistată într-un rânjef nefiresc scoate firicele de fum.

– Apă. Ai apă de fântână, îmi spune fără să își miște gura măcar pentru o clipă.

E beznă.

O durere surdă îmi străbate capul ca o săgeată. Iar am adormit pe drum și m-am lovit cu capul de geamul autobuzului! Ce noroc că m-am trezit acum, mă gândesc, dezmoțindu-mă. În întunericul de afară au început să se contureze luminile felinarelor satucului.

Nu mai merg la oraș. Mi-e silă de drumul lung și de falsa ospitalitate a lui Paul, de toată gălăgia, mizeria și ipocrizia urbană. Când ești în mijlocul unei mulțimi urbane amețești des... Poate de asta m-am retras la sat în casa bunicii, pe lângă boala mea renală care mă obligă să beau apă dintr-o singură fântână care e tocmai la mama dracilor..

Autobuzul oprește, în sfârșit, în singura stație de la periferia satucului. O ceață densă și un miros puternic de fum îmi umplu plămâni la coborâre. E atât de cald. Dintre toate lunile, iulie mă supără cel mai tare. Se pare că iar a luat foc o casă.

Pornesc pe jos spre casă. Căldura îi zăpăcește pe oameni. Pot auzi larma din partea cealaltă a satului. Zăngănit de găleți și strigăte... Tresar. Nu am fost niciodată slab de înger, nu am crezut în superstițiile din Fântâneni. Le consider prostii. E incredibil ce forme poate încerca să atribuie mintea umană necunoscutului...

De asta am fost singurul dintre frați care s-a mutat în casa bunicii uitată în capătul lumii, casa pe care doar un drum o desparte de sinistrul cimitir al satului. Morbiditatea locului mă face să mă apropiu iarna de focul sobei vechi și să mă cufund în lectură.

Mai am așa puțin. Am cimitirul în partea dreaptă, iar ceața asta mă apasă pe creier.

„Ce e asta?!”

Dintr-un punct neluminat de felinarele străzii, o umbră mică, neagră se profilează străbătând ceața densă. Împietresc. Din mijlocul drumului, un iepure negru ridicat pe lăbuțele din spate mă privește, fix, cu botul ridicat. Imaginea lui Paul cu cap de iepure îmi apare în minte, asemenea unui impuls care îmi străpunge întregul cap, făcându-mă să îmi închid involuntar ochii și să-mi lipesc palmele de frunte, vrând să scap de oroare. Am deschis ochii. Nici urmă de vreun iepure.

Am mărit pasul. Pietrișul scârțâia sub greutatea pantofilor mei. Poate că vizita la Paul și țigara oferită mi-au făcut rău; cu siguranță mi-a dat o țigară din gama lui „specială” din adolescență. Pe Paul îl cunosc din copilărie și, pesemne, am legat asta de iepure, animalul care îl obsedează de când a omorât unul într-un accident. Îmi e rușine de ce am visat. Săracul Paul, era doar un copil când ne-am gândit să îl legăm pe Cenuș, iepurele lui negru, de tricicleta lui și să-l plimbăm prin tot satul...

Pare că ceața s-a mai risipit. În sfârșit ajung la poartă. Tanti Sana, vecina nebună de vizavi, mă așteaptă în poartă ca să mă anunțe iar vreo stupizenie de-a ei.

– Fiule, Domnul să te aibă în pază! Vasile, Vasile m-a chemat iar! Vrea să îi duc apa vieții din fântâna tinereții. Nu îi aduci mătușii puțină apă de la fântână?

– Tanti, sunt obosit, nu am timp acum să aduc apă de la fântână. O să trec dimineață pe la dumneata.

– Nu, Doamne ferește! Azi e noaptea când se prinde sămânța, acu-i luna roșie a trezirii. Ori iei apă, ori te ia dânsa pe tine...

Am închis poarta. Bine că am scăpat de babă. E singură de când o știu eu și tot de pe atunci îmi spune că își aude soțul strigând după apă. Stă și ea lângă cimitir, ce-i drept. Omul nu mai știe ce și cum, după o traumă și atâția ani de locuit lângă cimitir...

Casa e pustie, așa cum am lăsat-o înaintea plecării. Pendulul de la intrare mă face să realizez cât de târziu e. Ora 23:00 trecuse de mult. Am de gând să fac o baie lungă și să mă culc în patul de la etaj. Am toată casa la dispoziție, iar acolo e cel mai răcoros.

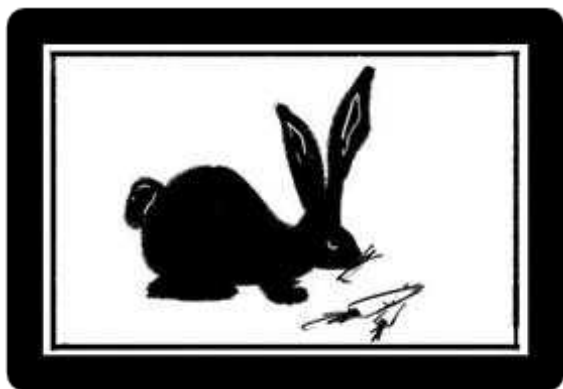
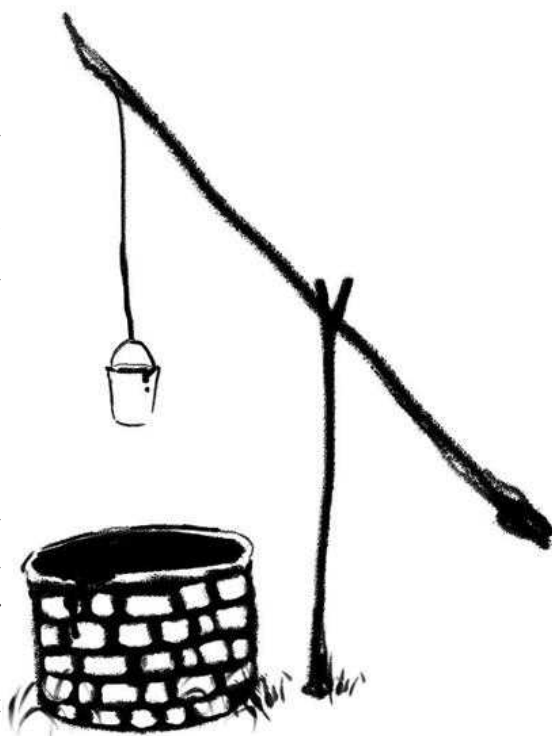
Ceva e diferit. De ce e atât de liniște? În mod obișnuit casa bătrânească scârțâie din toate încheieturile, mai ales când urc scările, dar astăzi totul e mut. Pare că fumul îmi înăbușise fiecare pas, fiecare acțiune până în cameră, la pat. Nu se aude nimic, nimic, iar eu sunt obosit și privesc la linoleumul de pe perete, în care un iepure negru ronțăie de zor un morcov. Îmi închid încet ochii.

Paul.

M-am trezit buimac, transpirat. Am fost spectatorul aceluiași vis, cu Paul. Încerc să mă adun. Prin fereastra crispată de la capătul patului pătrund fâșii de raze albastre, fantomatice, care trădează răcoarea unui peisaj celest, clar ca o lacrimă a nopții. Ce ciudat, pare că e cald numai în camera mea, pare că sunt izolat de tot... Ce-ar fi să deschid puțin geamul? Nu mă pot mișca.

Din patul înghesuit de perne, privesc împietrit la iepurele negru pictat pe tavan, deasupra patului meu.

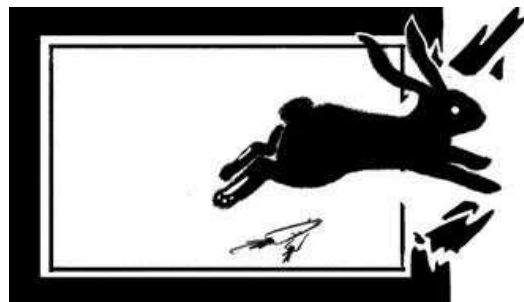
Vreau să înghit în sec, dar saliva mi se oprește în gât. Îmi mișc ochii către linoleum. Un morcov pe jumătate ronțait levitează pe un fond gol... E atât de liniște! Se aude acum numai ticăitul pendulului de la parter, care apasă atât de greu. Îmi pot auzi gândurile disperate izbindu-se cu fiecare inspirație de pereții minții, care sunt din ce în ce mai înguști, mai opaci, și pierzându-se în expirație, pentru ca mai apoi să inunde atmosfera uscată. Toate revin mai copleșitoare, fiecare nouă inspirație devenind mai scurtă, fatală, sufocantă și chinuitoare pentru nenorocita-mi ființă. Pare că mă depărtez tot mai mult de realitate, pare că iepurele de pe tavan începe să țopăie, iar eu îl urmăresc în timp ce privirea mi se îngustează, cumva, într-o fereastră bleagă prin care nu doar eu pot vedea.

Mă simțeam tot mai vulnerabil, simțeam cum pot fi văzut, la rândul meu și cum nu privesc singur... Aud ca prin vis. Pendulul de la parter pare să bată miezul nopții. Simt din nou cum acel iz chinuitor al fricii abundente din încăperea îmi umple plămâni. Oare visez? Oare unde sunt? Pierdut undeva în așternuturile minții mele, aș vrea să urlu.

Ceva mă ridică din pat. Visez? Ființa mea nu îmi mai aparține. Ori oare eu fac asta? Ce mi se arată? Pășesc mașinal până în dreptul ferestrei și privesc prin ea. Se distinge cimitirul, iar în mijlocul său, peste cruci de plumb și cavouri gri întunecate de ceață, fântâna albă cu cumpănă și găleată...

Îmi pot vedea reflexia în geam. Prin ochii albi, șterși, goi, mă văd atât de palid, iar gura îmi e încleștată în ceea ce pare un zâmbet cumplit. Aș vrea să urlu, dar nu pot. E ceva în spatele meu. Un iepure se plimbă prin cameră?

Simt cum trupul îmi e ridicat în aer, plutind deasupra podelei bătrâne. O pală de vânt puternică, apărută de nicăieri izbește sticla ferestrei, spărgând-o în fața mea. Simt cum miile de cioburi îmi penetrează carnea, sfâșiind-o, iar sângele îmi șiroiește de peste tot. Fără să clipesc, ca o marionetă însângerată manevrată de un păpușar, trec prin rama ferestrei, îmbrăcat numai în cămașa de noapte. La o trecere a iepurelui negru care pare să mă însoțească tot timpul, prin fața porților de lemn masiv ale cimitirului, acestea se deschid, dezvăluind o potecă mută la marginea căreia se găsește cumplita fântână. Trec asemenea unei ofrande printre morminte, silueta-mi albă, fantomatică, parcurgând distanța fără să atingă pământul. De-o parte și de alta a potecii damnării, umbre ale morților cu capete de animale mă privesc așezate în poziții contorsionate, cusute parcă de-a lungul pomilor goi, ori schingiuite pe crucile înmărmurite, ori cu capetele ieșind din pământ.

Mă așez desculț pe marginea fântânii. În învelișul alb al puțului domnește un neant încețoșat. Cu capul lăsat pe spate și gura încleștată în același rânjet diabolic, cu brațele larg deschise, privesc spre cer în timp ce, sub mine, fălcile puțului par să se deschidă tot mai mari... Vântul îmi lipește cămașa însângerată de corp. Simt cât de slăbit sunt. Trupul mi se ridică pentru ultima dată în văzduh, unde ceața mi se ia de pe ochi. Îmi aduc aminte: Paul e mort de trei ani. Privesc sub mine în puțul deschis. Omul cu cap de iepure mă așteaptă, iar eu, dintr-odată, mă desprind. Văd, într-o ultimă sforțată de a privi în sus, cum toate umbrele morților zvâcnesc într-o spirală, înconjurându-mi căderea în puț. Capacul se închide.

Pendulul bate ora opt, iar eu sunt în patul meu, mângâind un iepure negru.

Haza

Secoșan David

Clasa a XII-a SS

Beduinul puse șaua pe cămilă, își încinse iataganul la brâu și o încălecă, apoi fluieră scurt, de două ori. Era semnul cunoscut de papagal pentru a se așeza pe umărul său, încă de când era doar un pui proaspăt eliberat dintr-o colivie ruginită, vândut fostului șeic de o femeie cu păr roșu într-o mare piață din Cordoba, în schimbul unei singure monede de argint.

Pasărea bătrână, acoperită în toate culorile curcubeului, stătea pe un suport de lemn în dreptul cortului în care locuia stăpânul ei. Auzind zgomotul făcut de degetele acestuia, papagalul stătu o clipă pe loc. Clipi de câteva ori, închizând și deschizând ochii de culoarea cuprului, apoi își luă greoi zborul și poposi pe umărul stâng al omului, care îl mângâie ușor pe cap și îi spuse cu o voce joasă, încărcată de emoție:

– E ultima dată, Haza, e ultima dată.

Cămila o luă din loc și începu să urce încet duna la baza căreia se afla cortul. Un vânt răcoros ridica în aer fuioare de nisip. Particulele de sticlă din compoziția acestuia sclipeau în lumina astrului aflat la zenit. Luna se profila pe boltă. Cu un fir invizibil, Luceafărul se agăța de ea.

Mergând pe creasta dunei, beduinul privea deșertul nesfârșit și soarele care dispărea încet la orizont. Își dădu jos de pe cap gluga largă a hainei negre pentru a simți vântul, care probabil că venea dinspre mare. Își imaginează apele reci ce scaldă nisipul. Cândva, demult, înotase prin ele până la epava unei corăbii, de unde privise răsăritul agățat de catargul pe jumătate scufundat. Era tânăr, prea tânăr ca să înțeleagă întâietatea sabiei în fața iubirii.

Gândurile îi fugiră apoi la papagalul bătrân care stătea cuminte pe umărul său, fără să scoată niciun sunet. Își aminti în câte locuri îl însoțise. Din inima Califatului de Cordoba, pe sub curmalii califului din Bagdad, pe puntea corăbiei piraților din Marele Ocean, printre triburile neînțelese ale Africii și pe la poalele piramidelor construite de măreții faraoni egipteni.

Când o cumpărase de la femeia cu păr roșu, pasărea îi încăpea în pumn. Crescuse și apoi îmbătrânise cu el. Dar în ultimii ani nu mai avusese energie, mâncase din ce în ce mai puțin și încetase să-și mai croncăne numele, Haza, care însemna, într-un dialect al arabilor, „noroc”. Se stingea încet alături de el, așa cum trăise alături de el...

În depărtare începu să se zărească pâlcul de copaci. Era oaza spre care se îndreptau. Papagalul scoase un sunet firav. Beduinul zâmbi și îi vorbi pe același ton blând, în spatele căruia zăcea o tristețe profundă:

– Gata, Haza, gata. Nu mai e mult.

Când pașii cămilei ajunseră la oază, duna înghețase ultima fărâmă a discului solar, de un portocaliu incandescent. Pe malurile apei cristaline din fața beduinului creșteau mai mulți curmali înalți, iar printre ei, tufe mici, unele având flori.

Omul descălecă cu grijă, fără să lege cămila, care începu liniștită să bea apă. Dădu jos papagalul de pe umăr și îl așeză pe trunchiul încovoiat al unui arbust cu inflorescențe roz. Pasărea îl privea cu atenție, clipind rar, cu o căutătură obosită. Beduinul își trase sabia din teacă:

– Toate ajung la un sfârșit, Haza. Asta e viața... ziua dintre un răsărit și un apus de soare. Privirea cuprinsă între două clipiri. Ai trăit mult, bătrân animal. Ai văzut multe – Al-Andalus și Cordoba în toată splendoarea lor. Cei ce vor veni după noi pe acele tărâmuri nu ne vor uita niciodată. Vor aduce o cultură nouă, dar nu o vor ucide pe a noastră. O vor integra. Vor învăța de la noi. La fel ca în toate colțurile lumii. Ai văzut bălăii colosale, spirite străvechi, civilizații ascunse în hățișuri de netrecut. Ai auzit graiurile și legendele popoarelor lumii. Ai fost singurul meu prieten de încredere când eram puternic și bogat și ai rămas la fel de credincios și după ce n-am mai fost. Ai stat pe umărul meu atât într-un palat din marmură, cât și într-un cort din pânză. Ai mâncat din palma mea și când era îmbălsămată cu esențe de China, dar și când era năclăită de praf și sudoare. Domnul mi-a dat un tovarăș de drum cum puțini au mai avut. A venit însă vremea să ne despărțim. Îți voi curma suferința cu mâna mea, căci, să știi, ți-am simțit-o toți anii aceștia. Vei deveni cu adevărat liber. Rămas-bun, Haza!

Papagalul scoase un piuit ușor. Cămila se sperie de sabia, ridicându-și capul din apă și stropind în jur. Totul dură câteva clipe, după care pasărea zbură într-un curmal. De acolo, își privi stăpânul împleticindu-se pe nisip, cu iataganul străpungându-i stomacul dintr-o parte în alta, și căzând în apă. Un vâl roșiatic începu să tulbure luciul cristalin, iar papagalul își luă din nou zborul și se pierdu în înaltul cerului, liber.

Poveste de toamnă

Frânculescu Ciprian Patrik

Clasa a X-a SS

Nu-mi place toamna. Vara se scurge printre careurile calendarului lunii august, care obligatoriu cuprinde, la baza paginii, zile de septembrie. Septembrie sună frumos.

În mintea mea, luna a noua arată ca o alee de parc plină de frunze galbene, asupra căreia se abat raze de soare, apunând cu căldură rece. Căldura rece o percep ca fiind rămășița căldurii – senzația pe care o simți când umbra serii se lasă peste amintirile diurne. Mai tehnic sau științific: temperaturi nu foarte mari, dar nici care cer geacă de fâș. Temperaturile primăverii. Sau ale toamnei. Diferența dintre ele fiind nostalgiile percepute diferit.

Când vine primăvara, nostalgia verilor lipsite de întuneric și pline de apă rece se simte plăcut, ca o alinare peste o rană deschisă, dureroasă, care începe să facă pojghiță și care nu mai doare decât dacă o apeși. În schimb, când vine toamna, apare rana. Încet. Dureros. Totul începe prin august, când îți dai seama că mai e o lună de bucurie (și spun că mai e, pentru că dacă aș spune că mai ai o lună, aș greși; dacă ar fi cazul unei posesii, vara nu ar mai pleca, nu ai mai lăsa-o să plece; ar fi a ta; nu, nu avem vara; ea doar este), dar nu te lași pradă gândurilor ce plâng – continui să te bucuri ca la început.

Apoi, dacă ești copil de școală, când se apropie 31 august, deja începi să simți nostalgia. O simți ca pe o ciudă și începi să regreți toate dorințele pe care nu ți le-ai îndeplinit și lucrurile pe care le-ai făcut cum nu ți-ai dorit. Dar nu mai poți schimba nimic. Și te apuci de teme, care îți mai alină dorul de trecut și de viitor, căci vara este în ambele, mai rar în prezent.

Dacă ești adult și nu te numești șomer, cel mai probabil nu-ți pasă, pentru că sigur ai avut doar vreo două săptămâni de concediu, în care ai plecat ori la o emisferă distanță, ori la două ore de mers cu mașina de casă, după caz. Deci întâi septembrie înseamnă doar jumătate de lună până la salariu. Sec.

După începerea școlii, începe și nostalgia adevărată. Te gândești cu groază că mai sunt nouă luni până la următoarea vară. Și îți aduci aminte ce frumos era vara. Și te resemnezi. Pentru că n-ai ce face. Timpul nu trece. Vara nu vine dacă nu ne supunem legilor naturale (știu, clișeu; de unde atâta creativitate?). Așa că, dă-i și învață. Bucură-te de Crăciun, de revelion, de vacanțe, că la Paști deja-i primăvară și apare vindecarea.

Iarna-i frig. Atunci rana amorțește și n-o mai simți.

Acum mă aștept la reacții de genul: „Vai, dar cum poți să gândești așa?! Toamna e cea mai frumoasă! Sunt culori frumoase, sunt ploii, sunt brume, sunt sclipiri de soare, peisaje, bucurie...!”. Dacă ai o reacție asemănătoare, închide cartea și ieși afară, să te bucuri de toamnă. Dacă nu e toamnă, pune-o pe foc. Sau las-o să-și amestece moleculele cu ale celorlalte hârtoage de pe rafturi. Am motivele mele pentru care nu-mi place toamna, mai mult sau mai puțin obiective. Dar asta e fix problema mea, cât timp nu intră nimeni în vreo depresie din cauza asta. Pfff!

Stăteam și mă gândeam la ce toamnă proastă am avut. Oricum ar fi fost așa, în orice condiții, pentru că trilogia calendaristică 9-10-11 mă înnebunește. Da' acum a fost prea de tot. Mă rog, acum e primăvară și mă gândesc deja la vindecare. La vara care vine imediat. Mai iau o gură de prăjitură și mai arunc o privire pe geamul trenului. Văd gri.

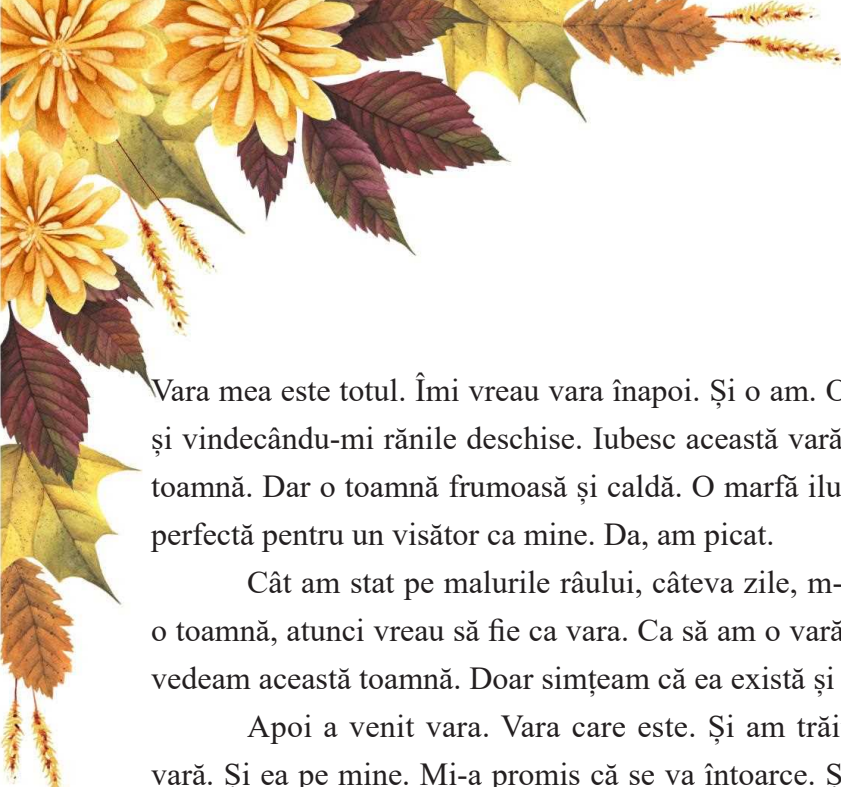
Ninsese cu două zile înainte, deși era aprilie, dar nu rămăsese nicio urmă de nea. Aș fi preferat zăpadă. Dar nu era după mine. Cred că griul de afară și frigul din tren alcătuiesc peisajul perfect pentru tristețe, pentru moarte, pentru urlete, pentru tot ce este mai rău. Dacă în momentul acesta trenul ar fi deraiat și am fi căzut toți în gol, ca niște firimituri ghinioniste dintr-o pâine care n-a putut fi mâncată în totalitate, pozele ajunse la știri cu bucățile din tren și din noi blurate ar fi fost mai bune decât în oricare alte condiții.

Nu, ploaia n-are ce să caute aici. Cu ploaie, totul ar fi părut firesc. Vreme gri și rece, accident feroviar din cauza umezelii de pe șine, tristețe în mijlocul primăverii. Totul s-ar fi pus pe seama ei. Ploaia ar fi fost vinovatul absent.

Trenul merge. Eu stau și aștept. Ce aștept nici eu nu știu. Dar aștept. Să ajung la destinație nu aștept, pentru că nu mă așteaptă vreo bucurie acolo. Dar cred că asta aștept de fapt. Inconștient.

Ne oprim într-o gară mare și coborâm, căci trenul acesta gri (coincidență sau nu) ca peisajul mergea în altă parte decât ne trebuia nouă. Aici totul e altfel. E vreme vindecătoare, cu căldură rece și miros de sărbătoare. Mai e puțin până la Paște și deja oamenii, din care credința este singura pe care comunismul nu a alterat-o, se pregătesc să cheltuiască bani și timp pentru un moment frumos și scurt. Dar vine vara.

E cald și frumos, iar toamna pare tot mai departe de sufletul meu. Dar o simt. Simt toamna. O toamnă frumoasă, caldă, verde, cu lumină multă, vacanță și apă rece. Simt această toamnă ca pe o vară de vânzare. O vară pe care o poți avea cu adevărat. Vara mea. Toamna asta este vara mea. Vara mea este cântecul scris cu versuri de toamnă. Vara mea este cea pe care frigul iernii o încălzește. Vara mea este viața perfectă pentru oricine.

Vara mea este totul. Îmi vreau vara înapoi. Și o am. O simt. O simt luminându-mi sufletul întunecat și vindecându-mi rănilor deschise. Iubesc această vară. Dar să nu uit că vara asta nu e reală. E tot o toamnă. Dar o toamnă frumoasă și caldă. O marfă iluzorie foarte reușită și la preț redus. O capcană perfectă pentru un visător ca mine. Da, am picat.

Cât am stat pe malurile râului, câteva zile, m-am tot gândit la acea toamnă a mea. Dacă am o toamnă, atunci vreau să fie ca vara. Ca să am o vară a mea. Dar nu știam cum să fac. Pentru că nu vedeam această toamnă. Doar simțeam că ea există și că este a mea. Și mă bucuram.

Apoi a venit vara. Vara care este. Și am trăit-o exact cum mi-am dorit. Am iubit această vară. Și ea pe mine. Mi-a promis că se va întoarce. Și am plâns, am plâns după ea. Știam că spune adevărul. Pentru că ea mereu se întoarce. Dar cum rămâne cu mine? Trebuia să trec din nou prin toamnă și să simt cum îmi străpunge inima ca un bisturiu, fără anestezie?

N-a fost așa. Toamna care a venit a fost la fel de frumoasă și de blândă ca vara. Era toamna mea. Vara mea. A mea. Era toamna pe care mi-o dorisem mereu. Toamna pe care nimeni nu mi-o putea lua. Toamna care putea să-mi fie vară veșnică. Dacă aș fi murit atunci, aș fi fost cel mai bucuros mort, pentru că aș fi rămas în vară pentru eternitate. Dacă m-aș fi născut atunci, ar fi urmat o viață în care aș fi iubit toamna, fără să știu că de fapt este o vară ascunsă.

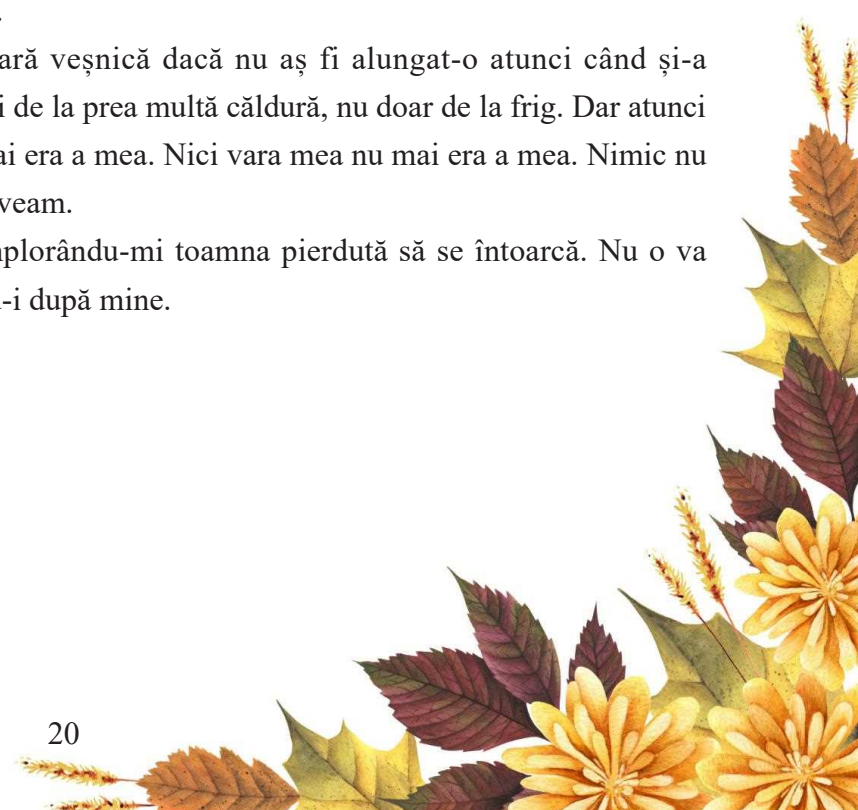
Am trăit primul septembrie de vară. Frumos, fără răni. Cu bucurie, fericire, veselie și alte sinonime. Octombrie a fost și mai frumos. Toamna mea era doar a mea. Era toamna care mă iubea doar pe mine. Și eu pe ea. Aveam încredere că nu va lăsa niciodată loc iernii reci, iar ea avea încredere că nu o voi da pe nicio vară care este. Tocmai o trădasem pe draga mea vară. Nu mă simțeam sigur pe mine. Am simțit de la început că ceva nu e bine. Că iarna totuși o să vină. Și că vara care este va fi din nou. Și că voi ajunge să urăsc din nou toamna. Dar nu băgam în seamă gândurile astea. Iluzia toamnei ca vară mă acaparase complet.

Poate că toamna mi-ar fi devenit vară veșnică dacă nu aș fi alungat-o atunci când și-a îngălbenit o frunză. Frunzele devin galbene și de la prea multă căldură, nu doar de la frig. Dar atunci nu m-am gândit la asta. Și toamna mea nu mai era a mea. Nici vara mea nu mai era a mea. Nimic nu mai era al meu. Totul era, dar nimic nu mai aveam.

Acum plâng în toamna cea reală, implorându-mi toamna pierdută să se întoarcă. Nu o va face. Iar până la vară mai e mult. Din nou, nu-i după mine.

Sper doar ca toamna mea să mă ierte.

Te-am iubit, toamnă dragă...

O mică domnișoară

Lungu Alexandra

Clasa a VIII-a A

Doamna toamnă și-a făcut apariția fără întârziere. O toamnă blândă care a uitat pe drum vântul aspru. Un soare bătrân se chinuie să trimită raze de căldură.

Frunzele se îngălbenesc și coboară lin spre pământ. Copacii rămân dezgoliți, cu crengile întinse înspre astru, parcă implorându-l să le mai dea puțină căldură.

De sub covorul de aramă, își croiește drum o mică floristică. Petalele gingașe și firave ilustrează o pălăriuță stâjenie cu câteva dungi rozalii ce stă cam strâmb. Seamănă cu o mică domnișoară. Se uită în jur la vietățile care trec pe lângă ea. Unele o și gâdilă puțin.

Cerul sur începe să plângă încet, cu lacrimi ușoare. Picuri cad peste mica domnișoară. Tremură puțin. Ea se strânge.

Îi este frig.

Burnița se termină. Văzduhul nu mai jelește.

Floristica își scutură pălărioara, și-o pune la loc și continuă să se uite discret la viața din jurul ei.

Reflecții lirice

Să treci

*Măcrescu Marius
clasa a XII-a SN2*

Să treci, pe unde stele reci plutesc,
Să treci juțindu-ți dulce pasul.
Prin galaxii să te petreci,
Urlând, să-ți pierzi în cosmos glasul.

Să treci, cioplind în univers,
Neîncetat al său perete.
Zvârlind în vid tot ce găsești,
Planete, stele, luni, comete...

Să nu lași neatins nimic.
Să treci domol prin fiecare.
Doar tu putând să hotărăști
Deznodământul în lucrare.

Și șlefuid planete mici,
Să treci și prin banala Terră.
E prea tăcută... treci. Și-ți zici:
„Să stabilim dintâia eră.”

Să treci alene coborând
În liniștea inexistenței.
Să treci și ape ridicând
Să risipești era absenței.

Să treci, o clipă transformând
În zi, curgând-o apoi în noapte.
O săptămână într-un an
Un secol într-un ceas de șoapte.

Să treci, plutind în barca-ți mică
Peste oceanul planetar.
Zvârlind bucăți de viață-n supă,
Ce trist și singur bucătar.

Și ancorând apoi pe-un mal tăcut,
Să treci și prin pustiu.
Să treci și-n urma-ți să presari
Esența-n tot ce-i viu.

Să treci, pierzând în urmă-ți tot
Secunde, ani, milenii.
Călătorind, părtaș să fii
Schimbărilor vremii.

Să treci prin lume până când
Întâiul om clipește.
Și blestemându-l să-l urmezi
Până se prăpădește.

Să treci prin temple și cetăți,
Să crești din piatră imperii;
Să năruiești îndată apoi,
Cu totul, mărcile puterii.

Și când în liniște vei vrea
Să te retragi din lume,
Să tragi de beznă mâna-ți grea
Scăpând lumea în hume.

Și cuprinzând apoi planeta
Ca pe o nucă-n palmă,
S-o rupi în două coji rotunde
Iar miezul să-l arunci în valmă.

Să treci, doar, rogu-te înainte
Prin gândul meu umil și-apoi,
Să treci tu, Timp, oftând în barbă,
Să treci cioplind la alte lumi noi.

Simplisme

*Măcrescu Marius
clasa a XII-a SN2*

Morgana

Eu peșterii de beznă,
Tunelului ce-l trec
Cu-n șchiopătat în gleznă
Podeaua rece-i frec.

Și o mânjesc de sânge
Din rana ce-am durat.
În piept credința-mi plânge
Plămânul infectat.

Dar iată, văd lumină-n
Adâncă depărtare.
Mă-nțeapă stalagmite
În crunta mea sfortăre.

Și iată cum degeaba
Mi-am penetrat iar rana.
O venă fruntea-mi strânge.
„Nu iarăși tu, Morgana!”

Și marea

Iar când furtuni strivesc catarge,
Naufragiat rămân doar eu.
Și numai gându-n mal se sparge;
Plutește-n gol sufletul meu.

Mă poartă-un gând spre libertate.
Mi-o-nchipuiesc – un cer, o mare,
Pe când la mine-s strânse toate
În simplul unui bob de sare.

Iar când furtuni scufundă vase
Și îmi înăbușesc chemarea,
Izbesc nebun valuri spumoase;
Doi solitari: și eu, și marea.

Îmi taie un val speranța toată
Zvârlind-o franjuri în damnare.
Și sângerând în abundență
Îmbolnăvesc întreaga mare.

Iar când furtuni ridică epave,
Am să-mi recapăt pulsul mut;
Și scuturându-mă de sare,
Am să reîncep un neînceput.

O să-mi înghit treptat materia,
O să-mi reamintesc uitarea.
Bolnavi, ne vom iubi din ură,
Așa cum știm doar eu și marea.

Lasă oamenii

Lasă oamenii să râdă
Ca o gloată de nătângi
Iară tu, poetul ploii,
Sughițând, în colț să plângi.

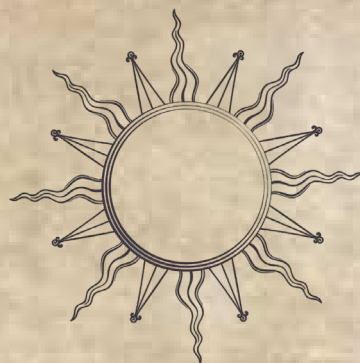
Căci durerea e mai pură,
Mai ușor de suportat,
Decât râsul care-ți lasă
Lung, pe suflet un stigmat.

Nu-ncerca să te prefaci
Fericit pentru ca apoi
Când rămâi singur în beznă
Să-i izbești pereții goi
Cu capu-ți.

Filele Trecutului

Nemeth Timeea
clasa IX MI2

Moartea filele-mi desparte
Și scrie încet și tace,
Să lase-n urma zilei, toate,
Să-mi zguduie din pace.

Ușor cuvântul se apropie
De linia sa finală,
Viața parcă o încheie,
Dar încă-i anormală.

Slova ce oprește ceasul
Stă să le despartă,
Ziua nu-i urmează pasul
Dar ea nu-i încă moartă.

La capătul unei plimbări
Prin vorbe cu un ton lăsat,
Trece, parcă, printre mări,
Un ultim apăsăt.

Finalul care se ivea
La frontul primei bărci,
Se uita, dar nu găsea,
Ale ei muritoare părți.

Nostalgie în drum spre copilărie

*Pintea Darius
clasa a IX-a MI2*

Am bătut mingea prin sufletul meu mare,
Curgându-mi lacrimi pe gândurile care-mi zboară din minte.
Mă dau cu sania în căutarea unui răspuns,
Dormind dus, pe culmile nostalgiei.
Umblu brambura prin ideile persoanelor luminate,
Visez cai verzi pe pereți când pot să trec granița imaginației.
Culeg florile tinereții în locurile greșite,
În loc să mă grăbesc spre autobuz, spre vârsta de aur.
Totuși scriu versuri fumurii pe geamurile aburite,
Poate, poate, mă lasă să trec vameșul copilăriei.

aum

*Bărbură Irina
clasa a X-a F*

the sun sings as I
lay my chest onto a soft imitation of his.
I am aware it will protect me - as a potent son, one big heap of sensitive chords.
my dissociation carves dismays to come -
how content I am not here.
swift, swift motion.
how fiercely I cherish to sense I belong.
you rise each day with a prompt -
incarnation of places most admired: you are the baby in the barn, awaiting Father's omniscient cry.
bones shriek, they carve prayers into flesh
to find the one cliché excerpt of life
one keeps hanging on since the growing of teeth.
my restless mind says -
to dwell in the overwhelming desire to disappear
is to accept that each day one must efface in such a manner.
in each rise
a sun is known to be forgotten.
to that, I toast
with parroted smiles, a comet out of sight, a disappointing low-aimed yearning,
in honour of my heart.

Procrastinarea unei vieți puse pe hold

Barbură Irina
clasa a X-a F

Îmi scurg privirea pe vitrina fragilă din sufragerie.

Mă lărgesc pe canapea fără să-mi simt vreun os.

Și stau, stau,

Cu liniștea țiuindu-mi în urechi.

Stau, stau.

Așteptând ca țiuitul să facă,

Odată și odată,

Boom!

Aștept de secole explozia – Big Bangul nimicului meu.

Te aștept să-mi improvizezi din praf de stele galaxii doar ale mele.

Te aștept să-mi dai un sens, o lumină măcar

Vidului, ce sunt eu.

O trestie de zahăr doar, amărăciunii ce trăiește în acest corp al meu.

Te aștept. Te aștept.

Aici sunt.

Plâng la priveliștea sticlei Dorna la doi litri, pe jumătate băută,

Și un neuron muribund întreabă “what do normal people do when they get so sad?”

Gândindu-mă la asta, mă țin de piciorul rațiunii ca un condamnat la moarte de mama sa.

Disperat – nu să fie salvat,

Dar să simtă puțină alinare.

Mă gândesc la toate momentele în care mă scurgeam mintal pe spațiile fizice și raționale

Și le infectam și pe ele cu moliciunea mea,

Făcând găuri în canapele și lăsând urme de transpirație pe scaune.

Un urlat în căutare de ajutor a fost întreaga mea subzistență – la ce să mai urlu acum?

Poate doar la emisiunea de pe canalul 3, din când în când,

În general, când vorbesc politică,, bărbățeii aceia de care zice tot poporul că nu știu ce scot pe gură.

Atunci poate, poate schițez un „tâmpiți”.

Însă, în schimb, nu mai am putere nici să-mi mai spun că o să fie bine.

Ce oameni normali? Ce tristețe? Ce tristețe?

Sincer, mă gândesc c-o să fie cum o fi.

Ceva viață de tipul apei călâie,

Care există, dar nici naiba nu știe de ce.

O să fiu, dar cine știe cum sau de ce sau dacă ar trebui.

O să fiu și cam atat.

O să-mi beau ceaiul și o să ignor gânduri la fel cum ignor timpul ce mi se-nvârte constant în jurul gâtului

Și o să mă obișnuiesc cu dezamăgirea cum se obișnuiește omul cu faptul că trăiește – niciodată complet.

În final, mai puțin de atât nu pot face.

Și deși sună trist, asta e singura frază cât de cât mai reconfortantă la care m-am putut gândi în ultimul timp.

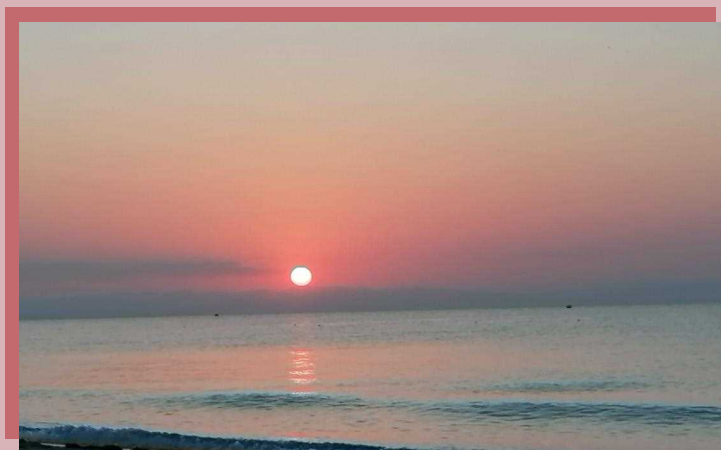

A Girl Who Dreamed of Living

*Tuleu Iulia
clasa a XII-a SN2*

There once was a girl
who dreamed of living.
Each night she would fold a crane,
Hoping that one
will take her to the sea reign.
She only wanted the meadow of life,
A spark of light,
A love to get her eyes to shine,
Drinking heaven in the night.

She said: "I want to become a Sea God's bride";
So she was thrown into the ocean,
taken by the tide.
She met the eyes
of the love of her life.
For on Earth,
Love was not meant for her.
She has known it since birth
And so the Sea God enveloped her
In his soft velvet robes,
Whispered gently in her ear
death-touched lullabies
As the life-starved girl gave her soul
Because it was enough for her
That for once she felt whole.

*Fotografie realizată de
Căpățină Bianca Mihaela
clasa a X-a MI1*

O amintire

*Țeghii Bogdan
clasa a X-a MI1*

Copilul cu ochi gri poate nu-i mai mult decât o rază pe un perete alb.
A trecut pe lângă mine și ieri, și azi,
sau poate nu era și poate el nu mai există
și am trecut pe lângă o imagine care e în mine.

Era o lumină puternică când a zâmbit, demult,
și timpul era lumină.
Se aude un sunet ciudat, înfundat, și mă întreb
dacă așa sună timpul care era lumină
sau copilul cu ochi gri care nu are timp.

E o apă care curge și curg și eu.
Ori curge copilul?

Iar eu stau și privesc.
Mă arunc în apă; copilul râde de mine
și râsul lui e lumină
și lumina e timp.
Mă uit la apa care curge
și aud apa care curge.

Scriu cu un creion gri precum ochii copilului
care citește și nu înțelege,
Că el nu are timp,
Că timpul e lumină
și râde.

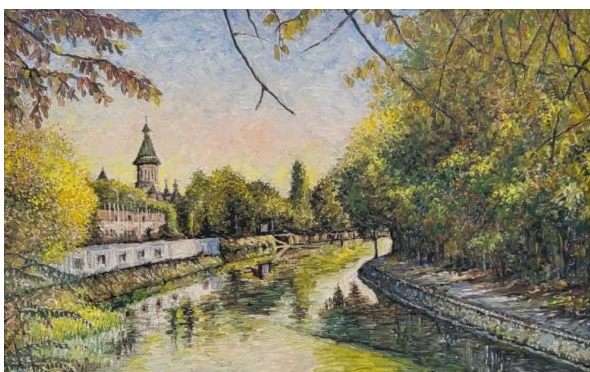
*Fotografie realizată de
Medinschi - Niculescu Maia
clasa a X-a SS*

Eseuri

Industria Timișoarei la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea

Prof. Carabeț Dorin

Datorită poziției geografice, Banatul istoric a fost o punte de legătură între potențialul economic al Europei Centrale și piața de desfacere a Europei de Est și a Balcanilor cu deschidere spre Orientul Apropiat. Din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, între marile puteri din Europa a apărut concurența pentru a cuceri piețele de desfacere a mărfurilor.

Un factor important în dezvoltarea industrială a Banatului l-a reprezentat bogăția resurselor de materie primă. Provincia dintre Mureș, Dunăre, Tisa și Carpați, dispunea de un important potențial cerealier și de importante producții de plante industriale și tehnice. Industria morăritului și alimentară, industria textilă și de spirt, aveau la dispoziție în condiții avantajoase materii prime suficiente ca să se dezvolte¹.

La mijlocul secolului al XIX-lea, Banatul istoric dispunea de o experiență îndelungată a activităților meșteșugărești, aceste activități aveau o existență în Banat de peste un secol. Ca urmare, s-a cristalizat în această provincie o însemnată experiență și competență profesională în coordonarea producției industriale și o certă exigență în realizarea cerințelor specifice muncii din industrie. Acest fenomen nu a fost omogen la nivelul întregului Banat, s-a manifestat mai mult în zona minieră a Banatului Montan, în orașul Timișoara și parțial în Lugoj, iar în celelalte centre urbane și rurale s-a manifestat mai puțin².

¹ Ioan Munteanu, Banatul istoric, 1867-1918, Ocupații, Economia, vol. 2, Edit. Excelsior Art, Timișoara, 2006, p. 331.

² Ioan Munteanu, Rodica Munteanu, Monografia Timișoarei, Edit. Mirton, Timișoara, 2002, p. 267, 269.

Dezvoltarea industriei bănățene din a doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea a fost susținută și de legile adoptate în anii 1899 și 1907. Prin aceste legi se acordau largi atribuții autorităților locale, comitatense și orășenești, pentru sprijinirea activităților industriale. Printre drepturile autorităților locale era și dreptul de a stabili reduceri sau scutiri de impozite plătite statului, de impozite comunale și taxe de timbru. Reducerea prețurilor la transportul pe calea ferată, acordarea de terenuri pentru construirea fabricilor, distribuirea la prețuri reduse a materialelor de construcții și chiar acordarea de subvenții anuale.

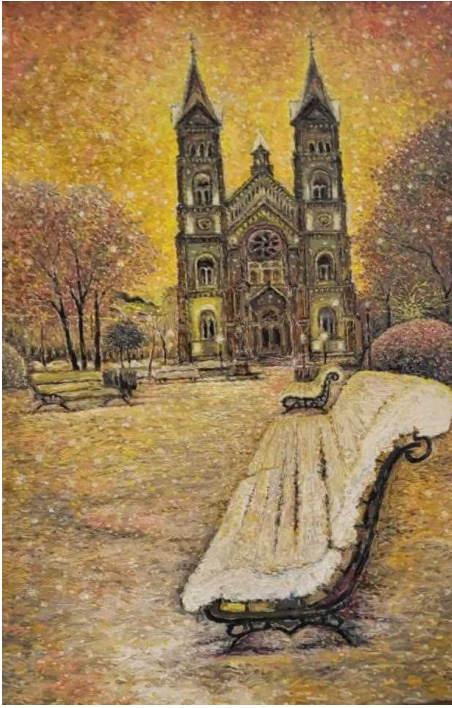
Datorită acestor măsuri și a progreselor tehnologice de la mijlocul secolului al XIX-lea, industria Timișoarei depășește definitiv faza manufacturieră și se integrează într-un intens proces de modernizare. Acest proces avea la bază introducerea tehnologiilor noi, mecanizarea și electrificarea. Se amplifică interesul pentru creșterea productivității muncii și rentabilizarea întreprinderilor. Până la sfârșitul secolului, ritmul de dezvoltare a fost inegal și cu multe fluctuații, chiar și cu multe reculuri temporare³.

Până la declanșarea crizei economice din anul 1873, ritmul de dezvoltare industrială a Timișoarei a fost modest, acest lucru datorită puterii scăzute de cumpărare a populației, ca urmare a epidemiilor, secetei și a inundațiilor. Totuși, în această perioadă se înființează câteva întreprinderi cu caracter prelucrative prin utilizarea forței aburului și a personalului salariat calificat. În anul 1900, Timișoara avea 32 de unități industriale mari cu peste 20 de muncitori care aveau activități în domeniul lăcătușeriei, fabricării berii și a alcoolului, prelucrarea lemnului, fabricarea chibriturilor, tipografii, mori, fabrici de textile și produse alimentare. Unitățile ce aveau caracter meșteșugăresc, bazate pe munca membrilor familiei și doar o mică parte pe munca salariată, dețineau încă un rol important în economia Timișoarei. Acest lucru s-a întâmplat și datorită mentalității oamenilor, care preferau să-și realizeze produsele de care aveau nevoie în familie și mai puțin să achiziționeze produse fine realizate de întreprinderile industriale mari⁴.

³ Rudolf Graf, *Domeniul Bănățean, 1855-1920*, Edit. Banatica, Reșița, 1997, p. 78-89.

⁴ Serviciul Județean Timiș al Arhivelor Naționale, fond Camera de Comerț și Industrie Timișoara, dosar nr. 2/1928, f. 18

Dezvoltarea industriei Timișoarei va continua și la începutul secolului al XX-lea cu unele fluctuații până la izbucnirea Primului Război Mondial. Dezvoltarea se vede prin numărul întreprinderilor nou intrate în activitatea de producție, prin accelerarea procesului de tehnologizare și de implementare în sfera producției tehnicii moderne. Nume-roase fabrici din Timișoara sunt dotate cu mașini și utilaje performante, iar în cadrul acestora sunt aduși specialiști străini, apreciați pentru experiența lor profesională⁵.

Începutul secolului al XX-lea este o perioadă de liniște socială, stabilitate politică, creștere economică în agricultură, dar și în capitalurile acumulate. Perioada este marcată și de buna funcționare a transporturilor feroviare – în acest context, Banatul atrage importante investiții industriale.

Resursele de materii prime oferite suplimentar provenite datorită progreselor din agricultură, minerit, industria siderurgică sau exploatarea forestiere, au încurajat interesul marilor deținători de capitaluri financiare să investească în industria Banatului. Interesul investitorilor străini, dar și locali, a fost susținut de autoritățile locale, dar și de Camera de Comerț și Industrie din Timișoara.

În această perioadă s-a constatat în industria timișoreană preocuparea pentru întemeierea întreprinderilor mijlocii și mari, intensificarea fenomenului de tehnologizare modernă a unităților industriale și de calificare a forței de muncă, restrângerea treptată a rolului productiv exercitat de întreprinderile mici⁶.

Acest progres industrial de la începutul secolului al XX-lea nu a fost lipsit de dificultăți. Între anii 1901-1903 s-au resimțit iar efectele unei crize economice europene, ce a afectat unele sectoare industriale, comerciale și financiare. Se restrânge din nou puterea de cumpărare a populației cu consecință directă asupra producției, unele întreprinderi își reduc activitatea, altele falimentează. Totuși efectele acestei crize economice au fost mai puțin grave - producția industrială a putut să continue. După încheierea crizei, progresul a continuat, mașinile cu aburi au fost treptat înlocuite cu mașini cu ardere internă și, în unele cazuri, cu motoare electrice. Progresul de la începutul secolului al XX-lea este net superior progresului din ultimele două decenii ale secolului al XIX-lea⁷.

⁵ Ibidem, f. 27.

⁶ Idem, Dosar nr. 5/1928, f. 7.

⁷ Camil Petrescu, Economie și Societate în Timișoara interbelică, în Identitate și Cultură. Studii privind istoria Banatului, coordonator Victor Neumann. Edit. Academiei Române, București, 2009, p. 135.

La începutul secolului al XX-lea, Timișoara deținea 62 de întreprinderi mari și 90% din totalul angajaților industriali din Banat. În Timișoara s-a pus accentul pe fabrici cu personal numeros, care să asigure producții ridicate. În anul 1910, în oraș funcționau opt întreprinderi cu peste 200 de angajați, toate utilizau în procesul productiv 4613 persoane.

Timișoara deținea un loc important în industria Ungariei, ocupând locul al treilea după Budapesta și Bratislava la numărul angajaților din industrie și locul patru după Budapesta, Zagreb și Bratislava ca număr al unităților industriale. În 1910 la Timișoara erau 62 de întreprinderi mari, la Zagreb 79, iar la Bratislava 77, în Transilvania, la Cluj erau 42, la Oradea 49, iar la Arad 54⁸.

Fenomenul industrial cel mai important ca amploare s-a manifestat în domeniul diversificării ramurilor de producție. Sporul demografic realizat la începutul secolului al XX-lea, afirmarea concepțiilor și pretențiilor moderne de civilizație în mentalitatea locuitorilor, solicitările de pe piața internă și externă au impus în industrie o preocupare permanentă pentru diversificarea producției și o lărgire a paletei de mărfuri realizate. Larga paletă a segmentelor de producție industrială și meșteșugărească, înregistrată de autorități în anul 1910, oferă o imagine sugestivă asupra dimensiunilor activităților industriale din Timișoara. Constatăm continuarea tradiției, dar și produse noi care se fabricau în această perioadă⁹.

⁸ S.J.T.A.N. Fond Camera de comerț și Industrie Timișoara. Dosar nr. 22/ 1931, f. 11.

⁹ Rudolf Graf, op.cit. p. 81-83.

După o analiză amplă a paletei de produse industriale care se fabricau în Timișoara la începutul secolului al XX-lea, observăm că aproape toate sunt profilate pe valorificarea materiilor prime existente în provincia Banat. Sunt folosite bogățiile subsolului, cărbune și minereuri feroase și neferoase, lemnul existent în pădurile de deal și de munte, cerealele și animalele oferite de roditoarele câmpii ale Banatului. Unitățile industriale erau orientate spre satisfacerea cerințelor populației și a pretențiilor de civilizație moderne. Se produceau: cuțite, obiecte casnice, șuruburi, căruțe, olărie, sticlărie, var, ghips, cărămidă, țiglă, site, piepteni, lenjerie, pălării, unelte, paste făinoase, bomboane, sârmă, hârtie, țigări¹⁰.

În 1903, apare la Timișoara Fabrica de Gaz pentru iluminat, în anul următor Fabrica de Săpun, care era societate pe acțiuni și realiza anual 140.000 de bucăți de săpun pentru rufe și 192.000 de bucăți de săpun de toaletă de bună calitate. Din 1905, apare Fabrica de Textile, care a introdus în exploatare firele de bumbac. Era singura fabrică de acest profil din partea administrată de Ungaria a Imperiului Dualist. Din 1907, se adaugă activități noi, cum ar fi spălătul, pieptănatul și vopsitul lânii utilizate la producția de stoffe. Din 1914, funcționează Țesătoria cu 150 de războaie. Din producția realizată de aceasta, un sfert mergea la export. Tot în anul 1905, apare Fabrica de Gheață, pentru a satisface nevoile abatorului, a unităților comerciale și a locuitorilor orașului. Și abatorul și-a început activitatea în anul 1905, fiind dotat cu utilaje moderne¹¹.

Fabrica de Lanțuri a fost înființată în anul 1908 și a produs anual 40-50 de vagoane cu lanțuri pentru vapoare sau macarale. Această fabrică exporta aproape toată producția în România. Fabrica de Cosmetice și Parfumuri și-a început activitatea ca o mică afacere de familie, dar a realizat produse de foarte bună calitate. Astfel, unitatea s-a dezvoltat, exportând masiv în România, Serbia, Bulgaria, Germania, Italia, Suedia și Elveția. Produsele fabricii erau apreciate în marile orașe ale acestor țări. Filatura de Lână valorifica abundența de materie primă din Banat, firele de lână produse aici având mare căutare în Austria, România, Serbia, Bosnia și Turcia. Moara cu Aburi măcina până la zece vagoane de grâu pe zi, iar producția de făină și tărâțe era apreciată în multe state europene. Pe lângă aceste unități industriale enumerate funcționau multe altele la fel de importante, care fabricau produse de calitate apreciate pe plan local și internațional¹².

¹⁰ Ibidem, p. 93.

¹¹ Ioan Munteanu, Op.cit. p. 335.

¹² S.J.T.A.N. Fond Camera de comerț și industrie Timișoara. Dosar nr, 17/1932. f. 8.

Bibliografie

Fonduri arhivistice:

Serviciul Județean Timiș al Arhivelor Naționale.

Fond, Camera de Comerț și Industrie Timișoara, anii 1928, 1931, 1934

Articole de specialitate:

Perescu, Camil, *Economie și Societate în Timișoara interbelică în Identitate și Cultură. Studii privind istoria Banatului*, coordonator Neumann Victor, Editura Academiei Române, București, 2009.

Lucrări generale:

Graf, Rudolf, *Domeniul Bănățean, 1855-1920*, Editura. Banatica, Reșița, 1997.

Munteanu, Ioan, *Banatul Istoric, 1867-1918. Ocupați, Economia, vol.II*, Editura Excelsior Art, Timișoara, 2006.

Munteanu, Ioan, Munteanu, Rodica, *Monografia Timișoarei*, Editura Mirton, Timișoara, 2002.

Lucrări realizate de prof. Domolki Ladislau Antoniu și afișate în cadrul expoziției „Orașul meu de suflet - Timișoara” găzduită de Galeria LogArt a Colegiului Național „C. D. Loga” în perioada 26 aprilie – 6 iunie; curator: prof. dr. Scurtulescu Sorin

Banat: O călătorie prin inimile oamenilor și istorie

Roșca Andreea Roberta
clasa a XI-a F

Fotografie realizată de Dragoș Daria
clasa a XI-a SN1

Banatul, în zilele noastre, reprezintă un loc în care tradiția și modernitatea se împletesc armonios, oferind o panoramă unică a culturii și a dezvoltării regionale. Toponimul poate face astăzi referire la zone diferite cuprinse în teritoriul a trei state naționale vecine, existând astfel, după caz, câte un Banat românesc, sârbesc și unguresc. Puse împreună, aceste teritorii recompun o realitate istorică de până la sfârșitul Primului Război Mondial, ale cărei limite convenționale erau: Mureșul la Nord, Tisa la Vest, Dunărea și Cerna în Sud și Munții Carpați, între defileul de la Zam și izvoarele Cernei, la Est. Teritoriul astfel delimitat face referință, în uz curent, la denumirea de „Banat istoric”.

Totuși, de-a lungul formării sale, Banatul a fost martor la schimbări semnificative. De exemplu, Timișoara a devenit un important centru economic și militar, ajungând chiar să fie reședința regelui Carol-Robert de Anjou pentru câțiva ani. Acest eveniment a influențat evoluția provinciei.

Pe teritoriul Banatului au existat anumite districte tribale românești sub autoritatea cnezilor și juzilor. Aceste districte, cum ar fi Almăj, Bârzava, Caraș, Comeat, Fârdea, Ilidia, Mehadia au contribuit la diversitatea istorică și culturală a regiunii.

Banatul românesc e situat în sud-vestul țării noastre; el se distinge prin istoria sa bogată, caracterizată de o notabilă diversitate culturală. Din acest motiv, în regiune, o varietate de comunități etnice, cum ar fi români, rromi, unguri, sârbi, bulgari, germani, evrei conviețuiesc de secole într-o armonie remarcabilă. Această diversitate a fost asemuită cu diversitatea etnică din Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană. Deși aceste minorități au preluat unele obiceiuri tipic bănățene, cum ar fi pițărâii sau mersul cu steaua, își păstrează, la rândul lor, tradițiile etnice, transmi-se din generație în generație.

Iarna vine în fiecare an în luna decembrie sau chiar ianuarie în zona de vest a țării. Cu zăpadă sau fără, minoritățile din Banat au câteva obiceiuri la care nu vor renunța prea curând, chiar dacă fac parte din viețile lor de sute de ani. Acestea ne aduc o varietate de experiențe și perspective care ne îmbogățesc patrimoniul.

După cum poate se cunoaște, sârbii sărbătoresc de două ori Crăciunul într-un an. O dată o fac la momentul Crăciunului românesc, iar a doua oară, după ritul vechi ortodox. Sârboaicele duc paie în casă de Crăciun, iar primul care poate trece pragul casei de sărbători e obligatoriu un bărbat. Aprinderea Badnjakului, un trunchi de stejar tânăr, simbol al lui Iisus Hristos, este poate cel mai cunoscut obicei al etnicilor sârbi din Banat.

Șvabii din Banat, o comunitate etnică germană, au tradiții de Crăciun bogate care împart multe elemente comune cu tradițiile germane. Aceste tradiții includ Adventskranz (un calendar de Advent cu 24 de compartimente), colindatul (în care copiii și adulții colindă pentru a primi dulciuri, preparate tradiționale de Crăciun, precum sarmale, cozonac), ornamentarea caselor cu ornamente specifice Crăciunului și împodobirea bradului de Crăciun.

La maghiarii din Banat, de exemplu, obiceiurile sunt multe și la fel de interesante. Bunicii merg cu cei mici la plimbare, în Ajun de Crăciun, în timp ce părinții rămân acasă pentru a împodobi bradul. Când se întorc, aceștia află că un îngeraș a vizitat casa și a făcut pomul de Crăciun. Peștele și curcanul sunt nelipsite de pe mesele maghiarilor de sărbători, precum și cozonacul, la fel întâmplându-se și la șvabii bănățeni.

Însă, totuși, cultura nu înseamnă doar tradiții de iarnă, iar o cotitură care a influențat crucial istoria maghiarilor din Banat a fost venirea coloniștilor maghiari, desfășurată după anul 1900, la marginea pădurii Babșa. Acest eveniment a marcat nu doar o migrație geografică, ci și o migrație culturală, în care anumiți delegați veniți de la Budapesta au măsurat terenurile, au

trasat planurile coloniei, au defrișat terenul și l-au pregătit pentru construirea de case.

Aceste case de la Babșa reflectă, la rândul lor, o parte importantă din patrimoniul maghiar, căci, cu prispele lor lungi, care se deschid direct în stradă, oferă un aspect elegant. Camerele caselor sunt decorate cu mobilă pictată cu flori vii, specific maghiară, cu cuverturi de pat și fețe de masă cusute sau brodate cu aceleași motive vesele. Ceramica elegantă, ceasurile vechi și tablourile de epocă contribuie la atmosfera unor case care pun un accent inconfundabil pe prosperitatea și fericirea familiei.

Să nu uităm și că în lumea noastră tot mai interconectată și diversificată, multiculturalismul se intersectează și cu identitatea socială într-un mod profund și fascinant. Multiculturalismul este o expresie a diversității culturale, o realitate care se regăsește în comunități, orașe și națiuni din întreaga lume.

În acest context, identitatea socială a indivizilor devine o componentă esențială a modului în care oamenii se raportează la societatea lor și la ceilalți membri ai acesteia, iar prin promovarea unei identități sociale deschise și tolerante, putem contribui la construirea unor societăți mai armonioase și mai incluzive.

Așa cum provincia Banat a fost un loc de întâlnire a diferitor grupuri etnice și a culturilor, această diversitate a influențat în mod semnificativ abordarea istoriografică a provinciei. Diferiți istorici, reprezentând perspective naționale diferite (română, germană, maghiară, sârbă) au contribuit la cristalizarea unei istoriografii complexe. Fiecare grup național a încercat să-și legitimeze identitatea și prezența în Banat prin intermediul istoriei, ceea ce a dus la discursuri istorice paralele și, uneori, la confruntări între ele.

Un alt aspect semnificativ în evoluția istoriografiei Banatului a fost absența unui centru științific sau academic. Majoritatea scrierilor istorice au fost realizate de persoane din afara sferei academice, cum ar fi profesori, membri ai Bisericii, gazetari. Această realitate a determinat o tendință spre vulgarizarea și popularizarea istoriei în scopuri pedagogice.

Totuși, în secolul al XIX-lea, iluminismul târziu și preromantismul au accentuat originea și identitatea națională culturală în Banat. Aceste curente au încercat să surprindă și să reconstituie multiculturalismul și interacțiunile etnoculturale din zonă. Mai târziu, romantismul istoriografic a prelungit aceste tendințe, concentrându-se asupra individualităților etnice și a luptelor pentru drepturile naționale, în contextul schimbărilor politice și confesionale din Banat.

În concluzie, Banatul este o regiune cu o istorie diversă, care se remarcă prin tradițiile variate de Crăciun ale comunităților sale. Diversitatea culturală a modelat istoriografia regiunii, iar lipsa unui centru academic a dus la popularizarea istoriei în scopuri educaționale.

Bibliografie:

Vultur Smaranda, *Banatul din memorie*, Ed. Marineasa, Timișoara, 2008.

Nicolae Bocșan, *Contribuții la istoria iluminismului românesc*, Ed. Facla, Timișoara, 1986.

Remus Crețan, David Turnock, Jaco Woudstra, *Identity and multiculturalism in the Romanian Banat*, în *Méditerranée*, Nr. 110, 2008.

<https://www.memoriabanatului.ro/index.php?page=studii/banatul---de-la-mica-america-la-mica-uniune-europeana>

<https://muzeulsatuluibanatean.ro/gospodaria-maghiara-de-la-babsa-jud-timis/>

https://ghidulbanatului.ro/obiceiurile-de-craciunul-printre-romii-ungurii-sarbii-bulgarii-si-nemtii-din-zona-banatului_7770.html

https://ghidulbanatului.ro/obiceiuri-din-banat-vechi-de-sute-de-ani-care-se-respecta-cu-sfintenie-in-fiecare-iarna_5606.html

*Fotografie realizată de
Dragoș Daria
clasa a XI-a SN1*

Conviețuirea în Banat între români și maghiari

Han Daria Giorgiana
clasa a XI-a F

Banatul este o regiune situată în sud-vestul României, la sud-est de Ungaria, dacă vorbim despre cele două națiuni. Acesta a fost un teritoriu plin de istorie și culoare datorită diversității culturale și etnice. De-a lungul timpului au existat numeroase conflicte între cele două părți, însă păstrarea autenticității a fost realizată cu succes.

În perioada conducerii Imperiului Austro-Ungar, românii și maghiarii au reușit să conviețuiască în ciuda tuturor diferențelor etnice sau religioase. Atât limba română, cât și limba maghiară au fost păstrate în școli sau alte instituții, astfel încât s-au format diverse grupuri în limba maternă a fiecăruia. După căderea Imperiului Austro-Ungar, în perioada interbelică, Banatul a fost împărțit în mai multe țări (România, Serbia, Ungaria), ceea ce a oferit o oportunitate tuturor comunităților etnice să își exprime identitatea națională și să își dezvolte cultura.

În cazul părții din Banat date României după Tratatul de la Trianon din 1920, românii au făcut eforturi incredibile pentru a dezvolta școlile și instituțiile culturale prin care au promovat limba română. La fel au procedat și maghiarii cu teritoriul pe care-l aveau. Deși au existat adesea probleme, cele două părți au reușit să trăiască împreună, astfel Banatul a devenit casa culturală a românilor, dar și a maghiarilor. Astfel putem regăsi tradiții specifice celor două comunități; spre exemplu, tradițiile legate de ziua nunții. O tradiție specifică românilor din Banat în ziua nunții era intitulată „Brașovenii”, menită să aducă mai multă bucurie prin diverse dansuri și costume colorate, dar și prin intermediul muzicii. Spre deosebire de români, maghiarii aveau tradiții precum „Ceremonia de la poartă” - această tradiție având o simbolică deosebită legată de începutul vieții de familie. Conceptul acestei tradiții evidențiază greutățile vieții de familie și testează mirii pentru următoarea etapă a vieții lor.

În perioada conducerii comuniste au fost instaurate diverse legi de asimilare culturală. Astfel, românii și maghiarii au fost nevoiți să-și abandoneze identitatea culturală în favoarea unei societăți comuniste. O lege care a contribuit la asimilarea culturală a populației maghiare a fost legată de restricționarea activităților culturale; spre exemplu, teatrele. Însă legea care a reprezentat o problemă majoră pentru maghiari a fost interzicerea limbii maghiare în școli și instituții. Ca urmare, multe instituții care promovau diversitatea culturală au fost închise, având un impact negativ semnificativ asupra păstrării culturii maghiare.

Însă, chiar și pentru români, regimul comunist a devenit o problemă. Aceștia au fost supuși unor politici care aveau ca scop dirijarea activităților culturale spre idealurile comuniste, astfel subminând expresia artistică și culturală. Cu toate acestea, nimeni nu a renunțat la împărtășirea în familie a tradițiilor. Ba dimpotrivă, aceștia au organizat anumite evenimente culturale în secret. Pentru populația maghiară aceste evenimente aveau mai multe puncte de interes – cluburile de lectură ce reprezentau o importanță majoră pentru păstrarea limbii maghiare, dar și ateliere artistice care aveau ca obiectiv promovarea tradițiilor și a meșteșugurilor.

Odată cu căderea regimurilor politice comuniste în Europa de la sfârșitul anilor '80, Banatul a experimentat o deschidere spre o societate democratică. Această schimbare le-a permis oamenilor să-și redescopere identitatea culturală într-un mod liber. Festivaluri care promovau cultura, dar și reluarea unor relații externe, precum a Universității de Vest din Timișoara cu Universitatea din Szeged, au contribuit, prin intermediul unor schimburi de experiențe, la dezvoltarea și exprimarea liberă a culturii din ambele părți.

În concluzie, Banatul a suferit o serie de transformări, însă cu toate acestea, identitatea sa națională nu s-a schimbat. Acest teritoriu este și astăzi un loc ce promovează diversitatea culturală și încurajează interacțiunea dintre etnii, pentru a se cunoaște mai bine una pe alta.

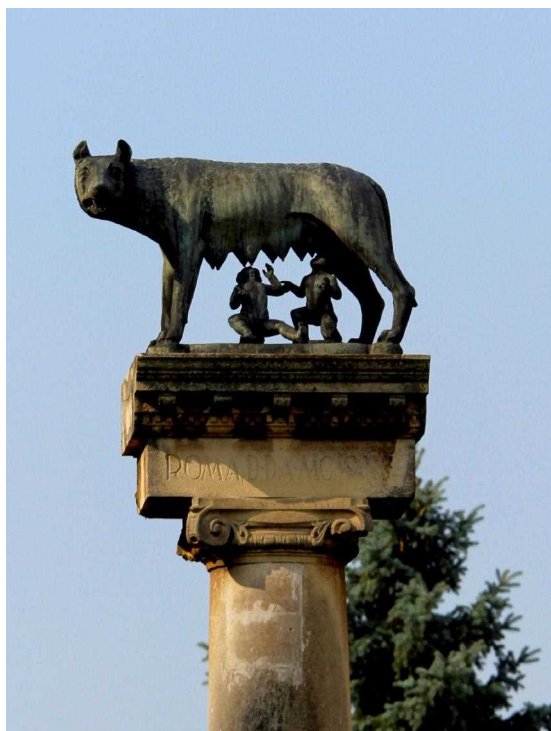
Monumentele istorice din Timișoara

Coca David
clasa a XI-a F

Timișoara, un oraș cu o istorie bogată și variată, a suferit numeroase transformări în perioada de la sfârșitul secolului al XVIII-lea și până în prezent. Aceste schimbări au avut un impact semnificativ asupra monumentelor orașului. Pentru a înțelege pe deplin semnificația monumentelor pe care le-am ales în articolul de față, voi prezenta succint perioadele politice semnificative din istoria urbei de pe Bega.

Perioada de după 1718:

După Tratatul de la Passarowitz din 1718, Timișoara a intrat sub stăpânirea Imperiului Habsburgic, iar orașul a cunoscut o perioadă de dezvoltare semnificativă. Unul dintre cele mai importante monumente din această perioadă este Catedrala Mitropolitană Ortodoxă, cunoscută și sub numele de Catedrala Vicariatului Sârbesc din Banat. A fost construită între 1736 și 1774 în stil baroc și rămâne un simbol important al orașului. Ea arată multiculturalismul etnic al regiunii. De asemenea, Palatul Lloyd, un exemplu de arhitectură eclectică și Palatul Baroc din Piața Victoriei, care găzduiește acum Muzeul de Artă, au fost construite și ele tot în această perioadă. La fel și Palatul Dauerbach, cu influențe neogotice și neoromanice.

Perioada interbelică:

În perioada interbelică, Timișoara a cunoscut o dezvoltare continuă, iar aceasta s-a reflectat în cultura orașului. Relațiile bilaterale româno-italiene au cunoscut o dezvoltare semnificativă, iar acest proces a avut un impact notabil asupra domeniului arhitecturii.

Italia, cunoscută pentru bogata sa tradiție arhitecturală și artistică, a fost o sursă de inspirație pentru arhitecții români. Elemente precum stilul arhitectural neoromânesc și influențele mediteraneene au devenit tot mai evidente în clădirile și orașele românești.

Monumentul Lupaica, denumit și „Lupa Capitolina”, a fost oferit Timișoarei în 1926 de către guvernul lui Mussolini din Italia. Cu toate acestea, nu se

cunoaște numele arhitectului care l-a proiectat. Această sculptură reprezintă legenda fondării Romei, care povestește despre frații gemeni Romulus și Remus, hrăniți de o lupoaică. Prin această donație, Italia a subliniat legătura istorică și culturală a românilor cu lumea latină și importanța latinității în identitatea românească.

Perioada postbelică:

După cel de-Al Doilea Război Mondial, Timișoara a fost supusă unor schimbări semnificative. O parte din monumentele istorice au fost restaurate, dar orașul a văzut și dezvoltarea unor noi structuri arhitecturale. De exemplu, Biserica Memorială a Revoluției, construită în stil modernist în memoria evenimentelor din 1989, a devenit un simbol al rezistenței anticomuniste.

Acestea fiind zise, monumentele istorice din Timișoara reprezintă o parte importantă a bogatei sale moșteniri culturale. În cele ce urmează voi prezenta câteva dintre acestea:

Catedrala Romano-Catolică din

Timișoara: Această catedrală impresionantă, construită în stil baroc târziu în secolul al XVIII-lea, este un alt monument emblematic al orașului. Cu turnurile sale înalte și detalii arhitecturale impresionante, catedrala este o bijuterie arhitecturală. Biserica Romano-Catolică și puterea politică a Habsburgilor au avut o relație strânsă, sprijinindu-se reciproc pentru consolidarea puterii austriece și a confesiunii catolice.

Palatul Lloyd: O altă clădire notabilă din perioada antebelică, Palatul Lloyd impresionează prin stilul său eclectic. Această structură ilustrează diversitatea arhitecturii din Timișoara în acea perioadă.

Acestea sunt doar câteva exemple din bogata gamă de monumente istorice pe care le puteți explora în Timișoara. Multiculturalismul în Timișoara este reflectat în mod vizibil prin monumentele sale, ilustrând fiecare stăpânire politică și etnie care și-au lăsat amprenta asupra orașului de-a lungul secolelor. Aceste monumente importante păstrează amintiri ale diverselor influențe culturale și istorice, contribuind la identitatea unică a orașului.

Bibliografie:

Nicolae Iliasi, Timisoara. Monografie Istorică, Editura Planetarium, 2012

Lucian Popescu, Aspecte ale administrării Timișoarei Interbelice, în Patrimonium Banaticum, Nr. V <https://www.romania-actualitati.ro/emisiuni/storica/relatiile-bilaterale-romano-italiene-in-perioada-interbelica-id162969.htm>

*Activități
extrașcolare*

Puneți mâna pe chitară!

*Dragavei Silvana și Lazăr Casiana
clasa a XI-a SN1*

Ești cumva amator de muzică și te macină dorința de a cânta pe aceleași scene împreună cu renumiți artiști din România, dar niciodată nu ai știut de unde să începi? Trupa Revolter, care a împărțit anul acesta scena cu cei de la Vița de Vie, Bosquito, Antract și Implant pentru Refuz ne-au împărtășit câteva dintre secretele și sfaturile lor în această privință!

Anul 2023 a fost unul remarcabil pentru orașul nostru – Timișoara, desemnat drept Capitală Europeană a Culturii. Titlul acesta a deschis o multitudine de oportunități tinerilor, transpuse sub chipul festivalurilor, galeriilor de artă și a târgurilor textile.

Un eveniment dedicat atât celor ce se află încă în băncile școlii, dar și amatorilor de muzică ce doresc să participe la conducerea domeniului artistic românesc pe un făgaș respectabil, a avut loc în perioada 6-8 octombrie, chiar în centrul Timișoarei. Este vorba despre programul socio-cultural „Pune Mâna pe Chitară”, în cadrul căruia au susținut concerte anul acesta Vița de Vie, Antract, Implant pentru Refuz, Bosquito, iar în anul precedent chiar îndrăgita trupă rock Cargo.

„Dacă vom protesta vreodată, o vom face cântând și punându-ne sufletul la bătaie.”

Întregul eveniment încurajează amatorii de muzică să treacă din poziția de simplu spectator, în cea de artist. Pe parcursul celor trei zile, grupuri de tineri și adulți din Timișoara, Maramureș, Craiova, Satu Mare și Sibiu nu au lăsat orașul să doarmă, adunându-se în sufletul său pentru a-și demonstra talentele, cuprinzând o gamă largă de genuri muzicale, precum folk, rock, metal, dar și alte prestații artistice, sportive.

Trupa sibiană de metal, Revolter, a fost cea care a antrenat publicul, surprinzător de numeros, de toate vârstele, sâmbătă seara, cu un spectacol dinamic și plin de viață.

„nu ești singur în lupta împotriva conformității”

Cei cinci membri ai trupei - Dragoș Rădulescu (17 ani, voce), Ștefan Marcu (17 ani, chitară, voce), David Neacșu (17 ani, chitară), Luca Barbu (17 ani, bass, keyboards, voce) și Haris Mureșan (19 ani, tobe), au reușit să adune un număr considerabil de fani, ajutați fiind de personalitatea lor vibrantă, regăsită atât pe scenă, cât și în spatele ei.

Am reușit să conversăm deschis și sincer cu doi dintre membrii trupei de metal, Dragoș și Haris, ce ne-au împărtășit pe un ton prietenesc istoria lor, cu speranța că măcar un cititor va primi imboldul necesar pentru a le călca pe urme.

Ei s-au format de mici, având vârstele cuprinse între 9 și 11 ani. Astfel, băieții au fost orientați spre o carieră muzicală de la o vârstă fragedă, având tot timpul

susținerea părinților. Abia după maturizare, și-au dat seama că fără seriozitate nu vor exista rezultate, așa că de doi ani au început să-și testeze cu adevărat limitele și să-și exploateze potențialul. De atunci, în anul 2021 au reușit să pună pe piață un album, intitulat Revolter, ale cărui piese au răsunat într-o mulțime de orașe din România.

Trupa Revolter încurajează exprimarea liberă a propriei opinii și personalități, fiind dovada clară că nu ești singur în lupta împotriva conformității. ”Pentru noi, Revolter reprezintă o formă de exprimare a unor sentimente și gânduri care nu se pot exprima decât prin muzică. Nu suntem neapărat o trupă de protest, deși sunt multe lucruri în societatea modernă care nu ne plac. Dacă vom protesta vreodată, o vom face cântând și punându-ne

sufletul la bătaie”, a declarat Ștefan, într-un alt interviu luat de către Știrile ProTV.

Având în vedere vârsta lor fragedă, am fost interesate de echilibrul pe care băieții l-au găsit între educație și pasiunea pe care o au, ce a început să ia proporții colosale. Astfel, am aflat că printre ei se numără Ștefan, ce vrea să urmeze o carieră în medicină. El este dovada reală că două pasiuni diametral opuse se pot îmbina pentru a construi plăcerea aceluiași om. Pare imposibil să-ți gestionezi timpul la o asemenea vârstă, dar tineri precum muzicienii de la Revolter dovedesc contrariul. Deși băieții au afirmat că numărul repetițiilor nu este unul mic, iar munca este departe de a fi odihnitoare, rezultatul întotdeauna va reprezenta cea mai mare satisfacție.

*„În Timișoara, toate
experiențele noastre au
crescut în calitate.”*

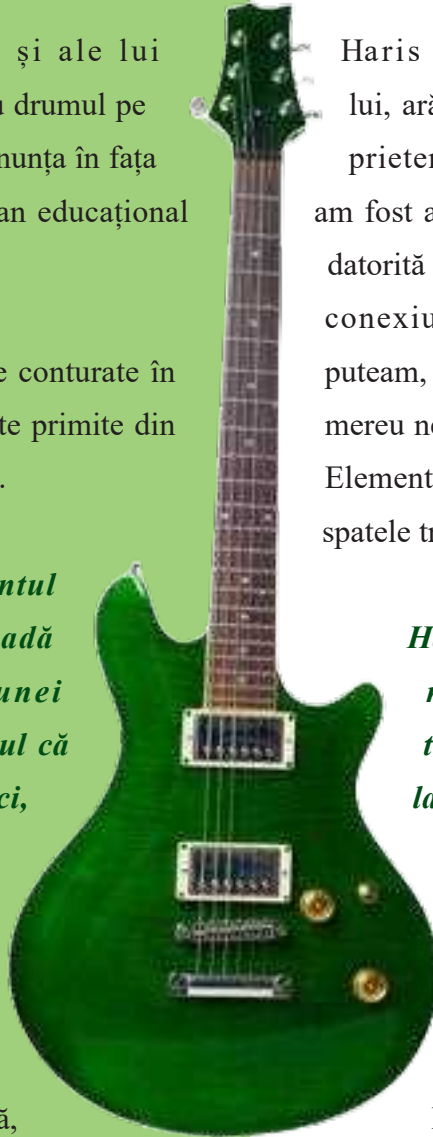
După spusele lui Dragoș și ale lui Haris, este bine să lupti pentru drumul pe care vrei să-l urmezi, fără a renunța în fața vreunui obstacol, fie el pe plan educațional sau familial.

Toate aceste aspecte sunt bine conturate în răspunsurile pline de sinceritate primite din partea lui Dragoș și a lui Haris.

*Care credeți că este elementul
ce menține pentru o perioadă
nedeterminată unitatea unei
trupe? Având în vedere faptul că
ați început să cântați de mici,
cum ați reușit, timp de zece
ani, să rămâneți un tot
unitar?*

„Ne-am dezvoltat împreună, am crescut împreună, ne-am obișnuit unii cu alții, cu bune și cu rele. Mereu ne-am bazat pe faptul că toți cinci formăm o echipă și că orice s-ar întâmpla, ne vom ajuta unul pe celălalt.”, ne-a împărtășit Dragoș.

*„Elementul ce stă la
bază este prietenia.”*

Haris a completat cu ardoare spusele lui, arătându-și dorința de a vorbi despre prietenia frățească ce îi leagă: „Mereu am fost apropiați, mereu am repetat mult și datorită acestui aspect am reușit să formăm conexiuni adânci între noi. Tot timpul puteam, și încă putem, apela unul la altul și mereu ne vom simți cel mai bine împreună. Elementul ce stă la bază este prietenia din spatele trupei.”

*Haris, tu ai început deja să studiezi
muzica la facultate, iar ceilalți pa-
tru membri ai trupei se află încă
la liceu, pregătindu-se pentru exa-
menul de Bacalaureat. După ab-
solvirea liceului vă veți axa pe
muzică?*

„Da, am ales să studiez muzica. Restul mai au timp să se decidă, dar cel mai probabil vor studia tot muzica. Doar Ștefan vrea să aplice la facultatea de medicină, dar nu va renunța la pasiunea lui. Foarte asemănătoare muzica și medicina, așa-i?”, a spus râzând Haris.

Ce sfat aveți pentru tinerii liceeni care își doresc să facă o carieră din muzică? Dar pentru părinții acestora?

„Dacă vă doriți, acționați! Nu mai gândiți, nu mai ezitați, indiferent de ce se va întâmpla!” a spus Dragoș, la care Haris a adăugat: „Începutul nu este ușor, mult timp poate părea foarte mult efort lipsit de roade, dar vă garantăm că, cu siguranță, totul va avea un scop în final! Iar pentru părinți: Susțineți-i! Este foarte bine ca și copiii să se dezvolte pe mai multe planuri, nu doar educațional. Susțineți-i atât timp cât asta își doresc să facă!”.

„Imediat cum începe muzica, toate emoțiile negative dispar.”

Ați ajuns să cântați în deschiderea unor trupe renumite, precum Cargo, Vița de Vie și altele. Cum faceți față presiunii dinaintea show-ului?

„Nu mai există presiune odată ce ai trecut de primele trepte, presiunea există doar în acele cinci minute, când încerci să te aduni. Imediat cum începe muzica, toate emoțiile negative dispar.”, ne-a împărtășit Dragoș.

„Exact, iar publicul face ca totul să fie mult mai ușor”, a spus Haris.

Orice tânăr ce cântă visează să ajungă umăr la umăr cu cei mai talentați artiști contemporani. Care este rețeta pentru a ajunge pe scenă, având propriul moment? Cum poți să începi să te dezvolți în România, așa cum ați reușit voi?

„Pasul cel mai mare e trecerea timpului. Cu cât ești mai vechi, cu atât ești mai cunoscut și poți avea mai multe șanse să îți crești nivelul ca și trupă. Automat trebuie să treacă timpul, în primul an nu o să ajungi pe cele mai mari scene ale României”, spune Dragoș.

Iar Haris a concluzionat cu franchețe, „Răspunsul corect este noroc, ai nevoie și de mult noroc!”.

„Publicul ne-a făcut să ne simțim extraordinar de fiecare dată. Ne mai întoarcem fără îndoială.”

Ați mai participat și la prima ediție „Pune Mâna pe Chitară!” din Timișoara, iar acum un an ați promovat acest eveniment în cadrul Colegiului Național „C.D. Loga”. Cum au fost aceste experiențe? Vă veți mai întoarce în orașul nostru?

„În Timișoara, toate experiențele noastre au crescut în calitate, ajungând de la bine la tot mai bine. Publicul ne-a făcut să ne simțim extraordinar de fiecare dată. Și centrul orașului e foarte frumos! Ne mai întoarcem fără îndoială!”

Revolver a fost pentru prima dată în orașul nostru în 2018, pe când aveau doar 12-14 ani, vizită succedată de prima ediție „Pune Mâna pe Chitară!” de anul trecut, unde au fost șocați de primirea călduroasă a timișorenilor. Astfel, s-au întors în primăvara anului acesta, pe 25 martie, la Manufactura, unde au avut parte de un spectacol restrâns ca spațiu, dar plin de fani ai muzicii lor.

Din primele minute în care a trebuit să trecem prin masa de fani de toate vârstele pentru a ajunge în spatele scenei, până în clipele în care le-am urât un drum bun înapoi către Sibiu, am putut resimți doar o atmosferă ușoară, colegială, din cadrul unui grup de persoane ce se bucură să se afle în prezența celuilalt. Dacă fiecare trupă nou formată, fie după

publicarea acestui articol, fie în ciuda lui, își va identifica în sine măcar un fragment din personalitatea trupei Revolver, atunci atât Timișoara, cât și România se îndreaptă spre drumul cel bun.

„Școala altfel” clasa a IX-a SN2

Ca în fiecare an, săptămâna „Școala Altfel” a fost mult așteptată de elevii Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga”, dar cu precădere de către colectivul clasei a IX-a SN1, proaspeți boboci ai vieții de liceu. În perioada 23.10.2023 – 27.10.2023, alături de doamna dirigintă, prof. Isabela Samfirescu, elevii entuziași au primit o provocare în fiecare zi. Cadrele diactice însoțitoare, prof. Laura Săvoiu, prof. Alina Florei, prof. Mirela Stângă, prof. Dana Bodea s-au asigurat, de asemenea, de buna funcționare a activităților recreative. Ziua de luni a fost rezervată pentru învățarea tehnicii de vâslit în barcă de

zece persoane, pe Bega. Serios vorbind, ce poate fi mai relaxant decât o plimbare cu barca? Poate doar dacă nu trebuie să vâslești! Iar când barca are numele de *Dragon*, ambiția este de partea ta. Clubul Sportiv Nautic Banat a întâmpinat clasa cu o primă lecție de vâslit, dar pe uscat. După ce informațiile instructajului au fost bine asimilate, *Dragonul* cu 10 locuri a fost pus pe apă Copiii, împărțiți în trei grupe, s-au bucurat de o plimbare de 20 de minute, bazată pe coordonare și pe spiritul de echipă. Toate vapurașele au fost ocolite cu succes și numai câțiva elevi au scăpat cu hainele... uscate.

Bolborea Daria Alexandra
clasa a IX-a SN1

Profesori coordonatori:
Samfirescu Isabela
Crașovan Ileana

În sala de festivități a Colegiului Național “Constantin Diaconovici Loga” s-a desfășurat marți un concert-lecție, timp de aproape două ore. Studenții ai Facultății de Muzică și Teatru Timișoara, împreună cu doamna profesor universitar au prezentat lumea fascinantă a instrumentelor muzicale mai puțin cunoscute publicului. Istoria tipurilor de flaut, diversitatea instrumentelor de percuție și piese la pian ale compozitorilor emblematici au surprins elevii participanți la această activitate inedită. Activitatea a transmis și un mesaj foarte important viitorilor oameni mari: orice meserie reprezintă o îmbinare între bucuria sufletească și munca asiduă.

În cea de-a treia zi „altfel”, la ora 11:00, în fața Colegiului Național „C. D. Loga”, un grup numeros de liceeni voioși a pornit pe biciclete pe un traseu bine stabilit. Vizitarea centrului Timișoarei pe două roți nu a reprezentat o aventură suficient de palpitantă, așa că pista de 15 km până la Livada Bănățeană a fost parcursă indiferent de direcția

vântului și de intensitatea razelor soarelui. Cu pauze scurte și cu suficiente provizii de mâncare pregătite în avans, itinerarul s-a dovedit a fi provocator nu numai la dus, cât și la întors. „Loganii” mai vechi nu s-au putut deosebi de noii lor colegi, copiii alcătuind un tot unitar. Aceștia au legat prietenii în timpul aventurii cu bicicletele. Totodată, patru pisicuțe ce le-au intersectat drumul i-au făcut pe copii să se unească pentru a le oferi hrană și afecțiune, iar ajunși la punctul de finish, și elevii s-au putut delecta cu un prânz bine meritat. La întoarcere, ei au inițiat și o activitate de ecologizare, pe malul Begăi, în urma căreia au înțeles că doar împreună, ca o echipă, pot face schimbări. Se știe că „cine se trezește de dimineață, departe ajunge”, iar această vorbă le-a răsunat în minte claselor a IX-a SN1 și a IX-a MI2, care la ora 8:00 au plecat într-o excursie al cărei parcurs nu aveau să îl anticipeze prea curând.

Traseul propus s-a întins pe ruta Timișoara - Oravița - Anina - Reșița și înapoi în Timișoara, deși mulți ar fi vrut ca ziua să nu se mai termine! Când ești alături de prietenii tăi, timpul parcă îți dorești să stea în loc. Prima oprire a fost, așadar, în Oravița, unde trenul "Semeringul Bănățean" își aștepta deja noii călători în gară. Trenul și-a condus pasagerii pe cea de-a cincea cale ferată de pe teritoriul României, respectiv prima cale ferată montană. Peisaje deosebite, încărcate de frunziș multicolor și însoțite de o ploaie molcomă au bucurat sufletul oricărui privitor. Vagoanele vechi, pline de istorie și cu scârțâitul specific al lemnului au completat atmosfera încântătoare și au oferit prilej elevilor să discute și să se joace comod, pe parcursul celor două ore de plimbare. Apoi, Anina le-a oferit o excursie în trecut, căci Muzeul Mineritului a fost următorul loc de explorat. Copiii au recunoscut numeroase obiecte ce le-au amintit de propriii bunici și au fost curioși să observe diversele tipuri de roci expuse. În continuare, drumul pâna în Reșița

a despărțit grupul de adevărata aventură a zilei: parcurgerea drumului șerpuit, pe ploaie, până la semnul uriaș cu numele orașului. Desigur, scările păreau mai multe cu fiecare treaptă urcată, dar nimeni nu a avut curajul să renunțe. Ajunși în vârful dealului, elevii, alături de doamnele profesoare, au făcut și un gest frumos, acela de a ecologiza împrejurimile.

O pauză de masă a fost necesară când sandviciurile luate la pachet nu au mai făcut față copiilor. Pe bună dreptate, după ce au izbutit să coboare din vârf, nu numai să urce până la el, excursioniștii au meritat o oprire de alimentare cu forțe proaspete. Mai apoi, dacă tot au avut un spațiu comercial în cale, aceștia s-au decis să facă o faptă bună față de Mănăstirea Săraca din Șemlacu Mic, următorul punct de oprire. Ei au donat produse necesare oricărei gospodării și au lăsat câte un gând bun când și-au luat la revedere. Finalul excursiei i-a făcut pe aventurieri să se gândească la ce le-ar putea pregăti ziua de vineri...

Școala Altfel... un strop de optimism în plus!

Dacă clasa tot aparține profilului „Științe ale Naturii”, vineri, trei absolvenți de Loga, actuali studenți ai Universității de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” Timișoara, au fost bucuroși să le prezinte colegilor mai mici impresii din cariera lor de studenți. Mulți curioși au fost dornici să afle cum se pregătește un viitor medic, iar activitatea le-a prezentat și o parte practică: tehnici de acordare a primului ajutor. Așadar, elevii și-au putut imagina pentru câteva momente cum este ca meseria ta să fie salvatul vieților.

„Școala Altfel” a reprezentat oportunitatea ideală de a cunoaște oamenii ce le vor fi alături bobocilor noștri de-a lungul următorilor patru ani petrecuți în familia

Loga. Clasa a IX-a SN1 a dat dovadă de o echipă frumoasă, hazlie și diversă, unde fiecare este primit să fie așa cum este: cu râs zgomotos, cu idei amuzante și chiar cu un apetit mult prea mare pentru mâncare! Țin să adresez, în numele clasei minunate de care aparțin, un călduros „Mulțumesc!” tuturor cadrelor didactice implicate în pregătirile pentru această săptămână. Ați reușit să ne binedispuneți și să ne faceți să privim anumite aspecte dintr-o lumină mai bună, cu un strop de optimism în plus!

Totodată, mulțumim bunicii lui Tomo, care ne-a pregătit pentru ziua de miercuri găluște cu prune. Au fost incredibile!

„Logani pentru viață” prinzând viață

Dragavei Silvana, clasa a XI-a SN1

Spectacolul intitulat „Logani pentru viață”, elaborat de liceu nostru, „Constantin Diaconovici Loga”, cu scopul altruist de a strânge fonduri pentru Centrul de Plasament pentru Copiii cu Dizabilități Recaș, a avut parte de un succes răsunător printre elevii acestei instituții, dar și printre rândurile stimabililor profesori. Piesa de teatru, în care au fost incorporate momente artistice diverse – piesa de teatru „De două ori”, coregrafii expresive și interpretări inovative ale unor melodii îndrăgite, precum binecunoscutul „Smells like teen spirit” al trupei *Nirvana*, interpretată de corul școlii, sau balada sfâșietoare a celor de la *The Goo Goo Dolls*, „Iris”, adusă pe scenă de către Ivan Diana – a prins contur pe data de 27 mai 2023, în cadrul Filarmonicii Banatul.

Cei doi profesori coordonatori ai acestui eveniment au fost domnul profesor de educație muzicală Trucă Otniel Benjamin (coordonator cor și band) și doamna profesoară de limba germană Goșa Simona (coordonator teatru). Aceștia și-au împărtășit momentele de pură

mândrie și împlinire dobândite în urma acestei experiențe, domnul Otniel afirmând că „cel mai frumos moment a fost cel de după spectacol, în culise, atunci când toată tensiunea acumulată înainte de începere s-a transformat într-un sentiment de eliberare, într-un moment de glorie”, pe când doamna Goșa a împărtășit o altă perspectivă, mărturisind că cea mai plăcută parte „a fost în timpul spectacolului, atunci când stăteam împreună cu Ghimiș Răzvan și Secoșan David (n.a. scenarist), uneori devenind prea captivați de scenă pentru a coordona luminile”.

Având ocazia de a împărtăși impresii cu oame-nii ce au reprezentat pilonii de bază ai acestui spectacol, s-au evidențiat și anumite aspecte departe de a fi ideale în conturul acestuia. Afirmăția doamnei Goșa, ce a trebuit să ajute la bunăstarea evenimentului prin preluarea anumitor sarcini (precum cea a coordonării luminilor), a adus la suprafață următoarea curiozitate, ce a dat naștere anumitor reticențe, dar și unor confesiuni.

„Care a fost, din perspectiva dumneavoastră, cel mai dificil moment întâlnit pe tot parcursul drumului? Ce a însemnat această piesă de teatru?”

Răzvan Ghimiș (regizor și scenarist) a mărturisit faptul că „personal, după ce am trecut de impasul de a găsi un subiect pentru piesa de teatru, nu am întâmpinat probleme, în comparație cu colegii mei ce au trebuit să se obișnuiască cu mediul scenic. A fost pentru prima dată când

Un alt domeniu ce a ridicat probleme organizatorice a fost, după spusele domnului Truică, „aparatura de care aveam nevoie. Cu o săptămână înainte am fost informați că Filarmonica nu ne-ar fi putut ajuta cu acest aspect. Nici sala nu a fost propice, nefiind concepută pentru spectacole ce implică și teatru, dar totuși am reușit să ne adaptăm.”.

Iulia Radu, ce a făcut parte din momentul coregrafic, ne-a dezvăluit că „cel mai greu a fost să

„toate pregătirile s-au materializat într-un spectacol incredibil”

am scris text dramatic, până atunci am elaborat doar eseuri și povestiri scurte.”. Acest lucru a fost întărit și de doamna Goșa: „Pentru mine a fost grea așteptarea până s-a finisat scenariul. Pe lângă asta, este greu să aduci un grup de persoane, ce poate nu au mai făcut asta, pe scenă.”. Răzvan, în ciuda faptului că a fost pentru prima dată când a pus pe hârtie o astfel de operă, a fost bucuros să constate următorul aspect: „Copiii au reușit să înțeleagă ce voiam să transmit prin piesă, dar au și reușit să-și însușească și propriile idei. Mă bucur că s-au adaptat și au transformat personajele, întrucât nu am avut niciodată intenția să le păstrez intacte.”

fac coregrafiile, întrucât nu mă așteptam ca melodia aleasă să facă parte din genul muzical rock, lucru ce m-a pus în dificultate; dar până la urmă am fost mândră de rezultat. Atât eu, cât și Mălina Felea și Iulia Tuleu am creat coregrafiile.”

În ciuda acestor impasuri, echipa „Logani pentru viață” a reușit să cucerească inima publicului inconștient de aceste mici dificultăți. Întrebați dacă ar fi schimbat ceva la modul în care s-au pregătit sau la piesă în sine, răspunsul a fost aproape unanim: „M-aș fi stresat mai puțin, deoarece lucrurile au mers bine oricum”. Actorii și artiștii acestei școli au împărtășit și momentele de strălucire, răspunzând la alte câteva întrebări:

„Cum ați ajuns să faceți parte din acest proiect?”

Majoritatea, precum Ghimiș Răzvan și Burlică Andrei, au aflat prin intermediul posterelor afișate pe holurile liceului, Andrei având totuși o continuare a acestei povești, explicând faptul că „am fost contactat de doamna Samfirescu Isabela, ce ne-a însoțit într-o excursie unde am cântat la chitară piesa «Where is my mind?» de la *Pixies*, iar aceasta mi-a atribuit un talent muzical. Astfel, m-a întrebat dacă nu doresc să particip la un spectacol organizat în cadrul liceului nostru.”.

Măcrescu Marius, reprezentant al bandului, dar și actor concomitent, a spus: „Am ajuns întâmplător în Sala Festivă în ziua în care se dădeau audiții, iar doamna Goșa m-a întrebat dacă nu doresc să încerc și eu. La început am fost reticent, dar până la urmă am încercat și a fost plăcut.”.

că munca noastră de aproape cinci luni a dat roade; am fost foarte mândri de noi.”. Andrei a fost de aceeași părere, afirmând: „După spectacol mă simțeam în al nouălea cer, eram foarte fericit. Domnul Otniel a început să plângă și,

împreună cu doamna Goșa, să ne felicite. Atunci au venit și prietenii mei, formând un moment la care mă gândesc cu drag.”.

Marius, însă, a spus că „Nu a existat doar un moment frumos! Unul dintre preferatele mele a fost în ziua spectacolului, atunci când am făcut ultimele repetiții. Cu toții, deși aveam emoții, ne

„ne-am simțit mai liberi, puteam să improvizăm”

„Care vi se pare că a fost cel mai frumos moment din experiența trăită în cadrul proiectului?”

Răzvan și Iulia au fost de acord că „cel mai frumos moment a fost la final, atunci când am văzut că toate pregătirile s-au materializat într-un spectacol incredibil”, dar și „atunci când am fost aplaudați și ne-am îmbrățișat; atunci am realizat

stăpâneam rolurile, astfel încât am început să ne întrecem limitele de care ne loviserăm anterior. Am petrecut multe ore în Sala Festivă a liceului și eram deja plictisiți de ambient, dar atunci când am schimbat mediul ne-am simțit mai liberi, puteam să improvizăm.”.

„m-a făcut să-mi dau seama ce vreau să fac în viață”

„Această piesă de teatru a reprezentat prima voastră apariție scenică? Cum v-ați simțit știind că cei ce vă privesc sunt oameni pe care îi cunoașteți?”

Pentru Iulia nu a fost prima dată când s-a confruntat cu o experiență de acest gen, dar a afirmat că „A fost mult mai dificil să dansez în fața profesorilor în comparație cu prietenii sau familia mea, întrucât am foarte mult respect pentru dumnealor. A fost plăcut să le văd reacțiile, mai ales ale celor care nu știau că dansez.”

Marius a povestit cu mult entuziasm experiența sa, exclamând faptul că „A fost genial! Ironia este că prima piesă de teatru organizată într-un cadru oficial pe care am

văzut-o a fost chiar aceasta. Totuși, asta m-a făcut să-mi dau seama ce vreau să fac în viață. Eu aveam un text foarte scurt, dar atunci când am ajuns pe scenă mi-a plăcut atât de mult senzația de a presta, încât am început să improvizez, iar publicul mi-a răspuns prin râsetele provocate de replicile mele.”

Andrei Burlică, elevul ce l-a portretizat pe Andrei Voinea, personajul principal, a afirmat „faptul că piesa avea să fie urmărită de atât de mulți logani m-a încurajat și mai tare. La un moment dat m-am temut de prezența persoanelor pe care le cunoșteam, deoarece era posibil să le întâlnesc privirea și să-mi pierd cumpătul, să ies din personaj. Din fericire, acest lucru nu s-a întâmplat.”

„A trebuit totuși să trag anumite limite între persoana mea și personaj.”

Actorul principal ne-a oferit anumite păreri legate de subiectul acestei piese: un licean ce pierde noțiunea prieteniei și a iubirii, începând să se închidă în sine. Așadar, Andrei ne-a mărturisit următoarele sale gânduri.

„Ca să intru în personajul lui Andrei Voinea a trebuit să corelez anumite aspecte din viața lui cu experiențele dobândite de mine, lucru ce a fost destul de ușor pornind de la faptul că și el era un elev al liceului nostru. Faptul că am putut contopi aceste două lumi m-a ajutat să înțeleg și mai bine dinamica sa cu iubita lui, Bianca, portretizată de Martânov Mara. Aceștia ilustrează tipologia persoanelor ce țin unul la altul, dar, din păcate, circumstanțele îi influențează să facă lucruri pe care în mod normal nu le-ar face, rănindu-se atât reciproc, cât și pe cei din

jur. Am reușit să-l atașez pe Voinea de o versiune de-a mea ce a refuzat să devină o persoană mai bună. A trebuit, totuși, să trag anumite limite între persoana mea și personajul Andrei.”

Menționăm și simultan felicităm și restul echipei care a participat la însuflețirea acestui spectacol: actorii Inoveanu Mario (în rolul lui Andrei), Vela Maria (în rolul Mariei), Marin Damian (în rolul lui Tudor), Pavel Maria (în rolul Dariei); membrii trupei Micula Emanuel, Tarko Abel, Ciriți Vlad, Noemi Mara. Piesa de teatru „Logani pentru viață” a fost, totodată, acompaniată de o galerie de artă organizată de domnul profesor de educație vizuală Scurtulescu Sorin, fiind semnată de mâna unor elevi talentați ai acestui liceu: Martânov Mara, Ghițoaică Ioana și Pawn Ash.

Gusturile loganilor în muzică

Muzica este unul dintre cele mai versatile aspecte ale culturii umane, întrucât este capabilă să provoace o varietate de emoții și sentimente, putându-i conduce pe oameni într-o călătorie sonică unică. Însă, în lumea muzicală, există o diversitate incredibilă de gusturi și preferințe. Fiecare om are o relație personală cu muzica și este atras de diferite genuri, ritmuri și mesaje sonore. Acest fapt evidențiază caracteristicile distincte ale fiecărui individ și exprimă pasiunea și libertatea personală.

Am întrebat 56 de elevi din școală ce fel de muzică ascultă, alături de opiniile lor despre subiecte legate de domeniul muzicii. În urma răspunsurilor lor, am ajuns la aceste concluzii:

Care este albumul vostru preferat?

Cei mai mulți au răspuns cu „Heroes and villains” de *Metro Boomin*.

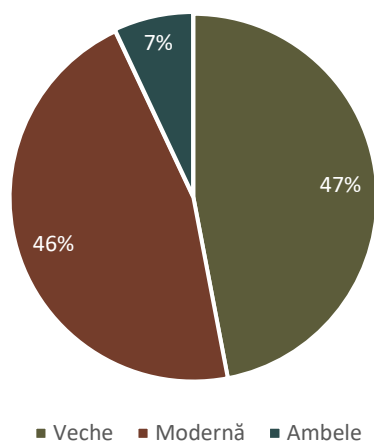
14 % nu au un album preferat.

Cele mai multe albume ale artistului *Taylor Swift*.

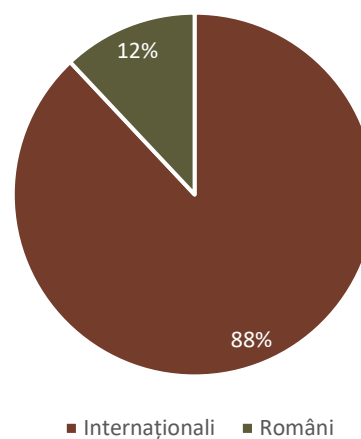
Care este genul vostru muzical preferat?

Majoritatea elevilor au răspuns cu *rock*, urmat de *rap*, *indie*, *pop* și *trap*. Printre răspunsurile aflate în partea minoritară se află genurile *folk*, *latino*, *scene* și *manele*. De asemenea, o parte mică din elevi ascultă orice gen muzical.

Preferanți muzica veche (anterioară anilor 2000) sau cea modernă (din ultimii 24 ani)?

Preferanți artiștii români sau străini?

În urma întrebării despre melodia preferată s-au constatat următoarele aspecte:

14 % dintre elevi au ales o melodie românească.

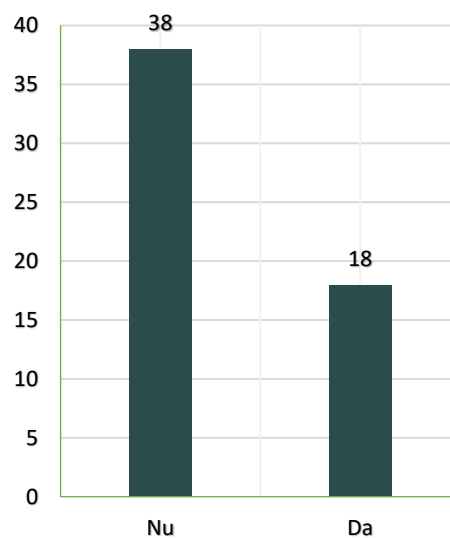
10 % dintre elevi nu au o melodie preferată / ascultă orice.

76 % dintre elevi au ales o melodie din repertoriul muzicii internaționale.

Cele mai multe melodii preferate sunt de la artistul *The Motans*, iar genul cel mai răspândit este *rock-ul*.

Credeți că melodii populare precum „Perfect fără tine” de la VAMA primesc mai multă atenție decât ar trebui doar datorită marketingului bine gestionat?

Majoritatea elevilor au răspuns negativ la această întrebare.

Care este artistul vostru muzical sau trupa preferată?

Cei mai ascultați artiști sunt *Taylor Swift* și *Kanye West*. Cu același număr de voturi, aceștia sunt urmați de *Pink Floyd*, *Jeff Buckley*, *David Bowie*, *Arctic Monkeys* și *Eminem*. Pe lângă acești artiști, mai sunt menționați alți 39.

Aceste statistici dovedesc fluiditatea gusturilor și opiniilor personale legate de muzică: de la rock la muzică clasică, de la *Irina Rimes* la *Travis Scott*. Gusturile diferite ale oamenilor în muzică nu fac decât să sublinieze frumusețea și bogăția culturală a lumii noastre. Nu există o definiție universală a muzicii perfecte sau a genului ideal, în schimb, există o infinită paletă de sunete și melodii care oglindesc unicitatea identității fiecărui om.

Ce înseamnă Interact?

*Pitea Teodora: Vicepreședinte
clasa a XI-a SN2*

Sunt membru Interact de mai bine de un an și sunt mândră că ocup funcția de vicepreședinte în cadrul mandatului 2023 – 2024 al clubului Interact Cosmopolitan. Eu am intrat în Interact abia anul trecut deoarece, deși urmăream activitatea cluburilor din Timișoara pe social media, ratasem perioada de înscrieri cu un an în urmă, așa că am putut intra doar în clasa a X-a.

Pentru mine experiența Interact a însemnat foarte multe lucruri: m-a învățat ce înseamnă munca în echipă, colaborarea, organizarea unor proiecte ample, gestionarea problemelor, munca sub presiune, dar și prietenia și apartenența la această largă comunitate.

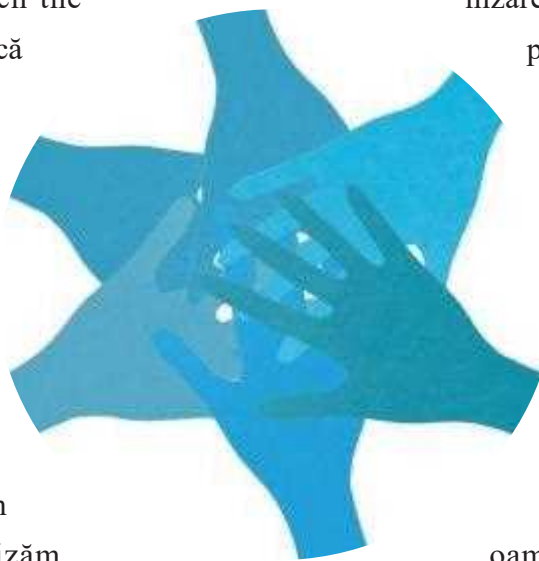

Ce e Interact și ce facem noi aici?

Ei bine, Interact este o organizație non-guvernamentală, recunoscută la nivel mondial, care se ocupă de voluntariat și strângeri de fonduri pentru diverse cauze. Cluburile din România și Republica Moldova aparțin de Districtul 2241, fiind 94 de cluburi cu peste 4000 de membri. Interact Club Cosmopolitan s-a înființat în anul 2018, iar în Timișoara există cinci cluburi Interact. Motto-ul Interact este „Service above self”. Rotary este organizația „mamă Interact”, care ne susține și ne sprijină cu fonduri, satisfăcându-ne tot felul de nevoi pe care le-am putea avea.

A face parte din Interact este atât o onoare, cât și o mândrie datorită acțiunilor

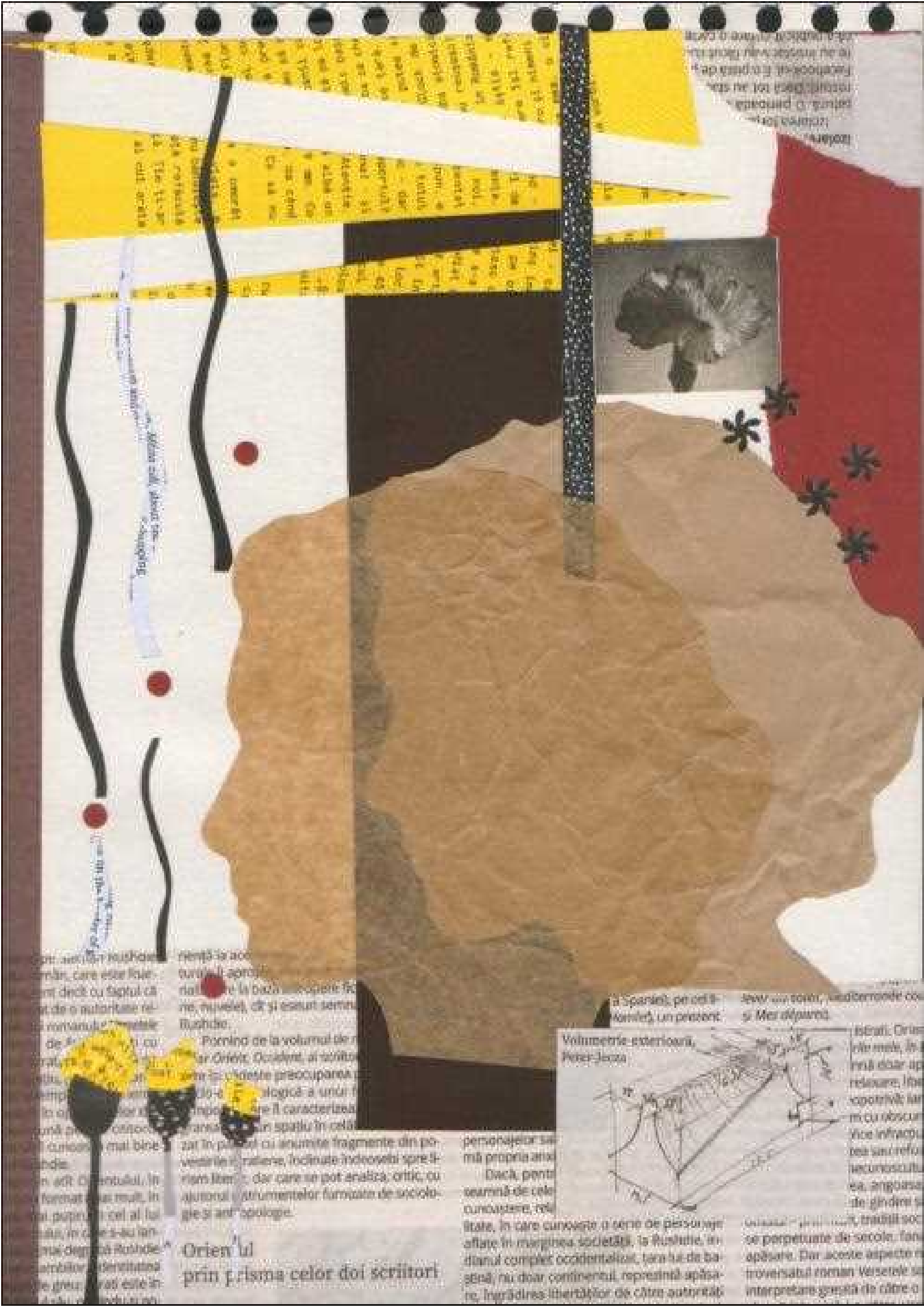
caritabile pe care le facem în cadrul fiecărui club. Am ajuns să mă atașez de Interact chiar după primele proiecte la care am participat, acestea fiind „Catch the killer”, un proiect cu tematică de Halloween care a fost asemănător cu un treasure hunt, „Nature Cleanse”, unde ne-am împărțit pe mai multe zone din Timișoara și am curățat deșeurile, „Quiz night”, „Karaoke night” și multe altele. În toate proiectele noastre vizăm ajutorarea comunității în care trăim și încercăm cât mai mult să promovăm relațiile interumane. Cu fiecare acțiune strângem fonduri, căutăm cauze nobile și donăm banii în timp ce ne și distrăm. Majoritatea proiectelor noastre sunt deschise participării

oricărei persoane și presupun activități interactive, unde este imposibil să nu te distrezi. Este o satisfacție de neimaginat organizarea și punerea la punct a unui proiect reușit care va ajuta cu desăvârșire comunitatea.

Pot spune că încurajez pe toată lumea să se înscrie în Interact pentru a face parte din această minunată comunitate, pentru a-și face niște amintiri frumoase alături de oameni devotați, motivați și să nu uităm, prietenoși, dar și pentru a lăsa un impact asupra societății noastre. Vă garantez că este o experiență de neuitat și vă așteptăm anul viitor la înscrieri în Interact Cosmopolitan, dar și la participarea la orice proiect din acest an!

*Performanțe școlare
și extrașcolare*

Trădătorii...

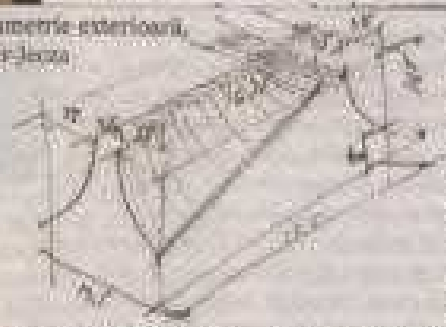
...entă la ac...
...tura...
...na...
...re la da...
...no, muzei, c...
...și esut sem...
...Buchio.
...Porino de la volumul de r...
...ar Orient, Occident, și scri...
...me...
...o...
...logica a un...
...imp...
...re îl caracterizea...
...ar...
...un spațiu în cel...
...tat în p...
...cu anumite fragmente din po...
...verile...
...ratiere, înclina...
...indoc...
...spre li...
...rism liter...
...dar care se pot analiza, critic, cu
...ajutorul...
...instrumentelor furnizate de sociolo...
...gie și ant...
...spologie.

Orientul prin prisma celor doi scriitori

...a Spaniei, pe cel 9-
...Kowicz, un pictor...

...sew...
...și Mer...
...diferențe...

Voluntarie exterioară,
Peter-Jozsa

...scriti. Ori...
...în...
...nu...
...doar...
...ap...
...re...
...l...
...m...
...cu...
...obscu...
...vice...
...infra...
...ba...
...refo...
...recon...
...cultu...
...ea...
...imp...
...de...
...gl...
...d...
...s...

...personajelor se...
...mă...
...propria...
...Dacă, pent...
...seamă...
...de cele...
...cunoaștere, rol...
...itate, în care...
...curiozitate...
...a serie de perso...
...afare în...
...marginea...
...societății...
...la Rus...
...tie, în...
...dianul...
...complet...
...occidentalizat...
...țara...
...lu...
...de ba...
...sără...
...nu...
...doar...
...continentul...
...reprezintă...
...apăsa...
...re, în...
...rădăcin...
...libertăților...
...de către...
...autoreab...

...se perpetu...
...de secol...
...fără...
...apăsare...
...Din...
...acoste...
...aspecte...
...traversat...
...roman...
...Werselle...
...și...
...interpretare...
...grea...
...de către...

Olimpiade și concursuri școlare

Materii reale.

Olimpiadele și concursurile școlare de fizică, chimie și biologie reprezintă testări deosebite prin care elevii pasionați de științele naturii își pot evalua competențele și cunoștințele dobândite în aceste domenii. Pe lângă competiția propriu-zisă, aceste concursuri școlare oferă elevilor oportunitatea de a interacționa cu alți elevi pasionați de știință. În cadrul acestor evenimente, se creează comunități de elevi cu interese similare, unde aceștia se pot înțelege, colabora și își pot împărtăși experiențele și cunoștințele dobândite.

Etapa națională

Olimpiada Națională de Fizică

Tanasoiu Tudor Sebastian, clasa a VI-a, Mențiune, Medalie de Argint, prof. Golcea Sandu

Trailovici Thais Maria, clasa a VI-a A, Medalie de Bronz, prof. Golcea Sandu

Dogaru Alexandru, clasa a VII-a, Diplomă de Onoare, prof. Agafitei Monica

Cîrjea Ana-Gabriela, clasa a XI-a MI2, Medalie de Bronz, prof. Jeflea Ioana

Concursul Național de Fizică „VRÂNCEANU-PROCOPIU”

Cîrjea Ana-Gabriela clasa a XI-a MI2, Premiul III, prof. Jeflea Ioana

Concursul Național de Fizică „PHI”

Chira Jurj Miruna, clasa a VII-a, Premiul I, prof. Agafitei Monica

Rusu Marius, clasa a VII-a, Mențiune, prof. Agafitei Monica

Căpățână Bianca, clasa a IX-a MI1, Mențiune, prof. Jeflea Ioana

Olimpiada Națională de Chimie

Ionescu Raluca Teodora, clasa a X-a MI2, Mențiune, prof. Hittner Ana Roza

Olimpiada Națională de Biologie

Vălcan Vlad Radu, clasa a IX-a SN1, Mențiune, prof. Nemeș Adela

Concursul Național de Biologie „George Emil Palade”

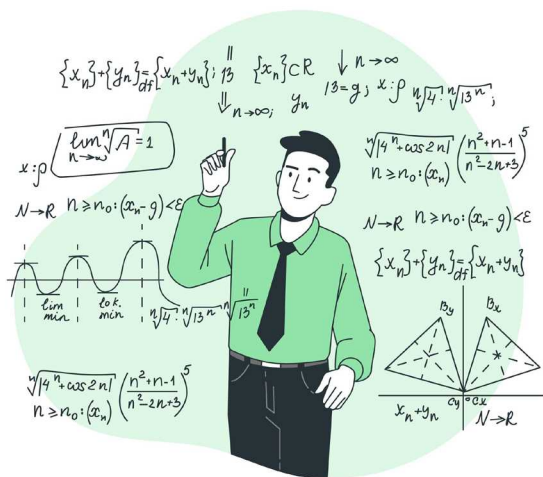
Mateșescu Pașcalău Bogdan-Andrei, clasa a VI-a B, Mențiune, prof. Nemeș Adela

Etapa internațională

Concursul Internațional „EUROPEAN IYPT”

Scheușan Alexandru, clasa a IX-a MI, Premiul I, prof. Golcea Sandu

Olimpiadele școlare de matematică și informatică reprezintă o oportunitate excelentă pentru elevii care doresc să își testeze cunoștințele și abilitățile într-un mediu competitiv și stimulat. Olimpiadele și concursurile sunt organizate la nivel național și internațional și atrag elevi talentați din toate colțurile lumii.

Participanții trebuie să rezolve probleme complexe, care necesită gândire logică, creativitate și perseverență. Acestea acoperă o gamă largă de subiecte, de la algebra și geometrie la programare și algoritmi. Desfășurarea acestor competiții îi ajută pe elevi să-și dezvolte atât gândirea analitică, cât și abilitățile de rezolvare a problemelor.

Etapa națională

Olimpiada Națională de Matematică

Ciocârlie Filip, clasa a V-a, Mențiune, Medalie de Argint, prof. Filimon Daniela-Adriana

Ciurgăuan Sasha, clasa a V-a, Medalie de Bronz, prof. Filimon Daniela-Adriana

Ancuți Antonia-Sofia, clasa a V-a, Medalie de Bronz, prof. Filimon Daniela-Adriana

Petrișor Ioana-Daroa, clasa a VI-a B, Premiul III, Medalie de Aur, prof. Filimon Daniela-Adriana, prof. Nemeș Adrian

Rusu David-Ioan, clasa a VI-a B, Mențiune, Medalie de Argint, prof. Filimon Daniela-Adriana, prof. Nemeș Adrian

Olimpiada Națională de Informatică „OSEPI”

Muntoiu Vlad Ioan, clasa a V-a A, Mențiune Medalie de Aur, prof. Boar Renata

Materii socio-umane.

Olimpiadele și concursurile socio-umane oferă elevilor oportunitatea de a-și demonstra aptitudinile, talentul și pasiunea pentru domeniul pe care îl studiază. Acestea se axează pe diverse discipline precum economie, sociologie, psihologie, filozofie, istorie sau literatură, oferind astfel un cadru complet și complex de evaluare a cunoștințelor elevilor.

De asemenea, aceste competiții și concursuri stimulează dezvoltarea abilităților cognitive și de comunicare ale participanților. Prin analiza, interpretarea și comunicarea argumentată a informațiilor, elevii își exersează gândirea critică și creativă, putând valorifica aceste abilități nu doar pentru competiții, ci și în viața de zi cu zi.

Etapa națională

Olimpiada Națională „Cultură și spiritualitate românească”

Furca Andrada Cristina, clasa a VIII-a, Premiu Special, prof. Spineanu Claudia-Ileana

Lăscuș Karina Cristiana, clasa a IX-a SN2, Mențiune, prof. Florei Alina-Simona

Olimpiada Națională de Limba Engleză

Stepanov Carol, clasa a X-a MI1, Mențiune, prof. Contrea Delia-Alina

Olimpiada Națională de Economie

Fruntelată Otilia Mihaela, clasa a XI-a SS, Mențiune, prof. Ploeanu Georgeta

Concursul organizat de BNR „Eugen Burada”

Popa Alexandru-Ioan, Premiul I, prof. Ploeanu Georgeta

Olimpiada Națională „Tinerii dezbat”

Felea Mălina Iona, clasa a XI-a SN1, Premiul III, prof. Săvoiu Laura

Concursul „Un copil sănătos într-un mediu curat”

Thais Maria Trailovici, clasa a VII-a A, Premiul III, prof. Scurtulescu Sorin-Cosmin

Proiectul Național „David împotriva lui Goliat”

Ghetu Crina Irina, clasa a VII-a, Premiul I, prof. Scurtulescu Sorin-Cosmin

Ciurariu Ana, clasa a X-a, Premiul II, prof. Scurtulescu Sorin-Cosmin

Materii socio-umane. Geografie.

Olimpiadele școlare de geografie au o importanță deosebită în dezvoltarea elevilor și în promovarea acestei științe. Aceste competiții oferă șansa elevilor pasionați de geografie să își demonstreze cunoștințele, să își testeze abilitățile și să se autodepășească.

Prin participarea la astfel de concursuri, elevii au oportunitatea de a învăța lucruri noi, de a-și lărgi orizonturile și de a descoperi subiecte și teme din domeniul geografiei care nu sunt dezbătute în mod obișnuit în cadrul programelor școlare. Aceste competiții îi motivează pe elevi să aprofundeze materialele de studiu, să se documenteze pe cont propriu și să își dezvolte abilitățile de cercetare și sinteză.

Etapa națională

Olimpiada Națională de Geografie

Frînculescu Ciprian Patrik, clasa a IX-a SS, Mențiune, prof. Ancuța Cosmin

Orșa Vlad, clasa a XI-a MI1, Premiu Special, prof. Ancuța Cosmin

Franț Diana, clasa a XII-a MI1, Mențiune, prof. Ancuța Cosmin

Concursul Național de Geografie „Terra”

Velcean Robert, clasa a V-a, Premiul I, prof. Bunoiu Liliana

Weisman Allan, clasa a VI-a, premiul I, prof. Bunoiu Liliana

Scăeueriu Alex, clasa a VII-a, Premiul III, prof. Bunoiu Liliana

Concursul Interregional de Geografie „Geomondis”

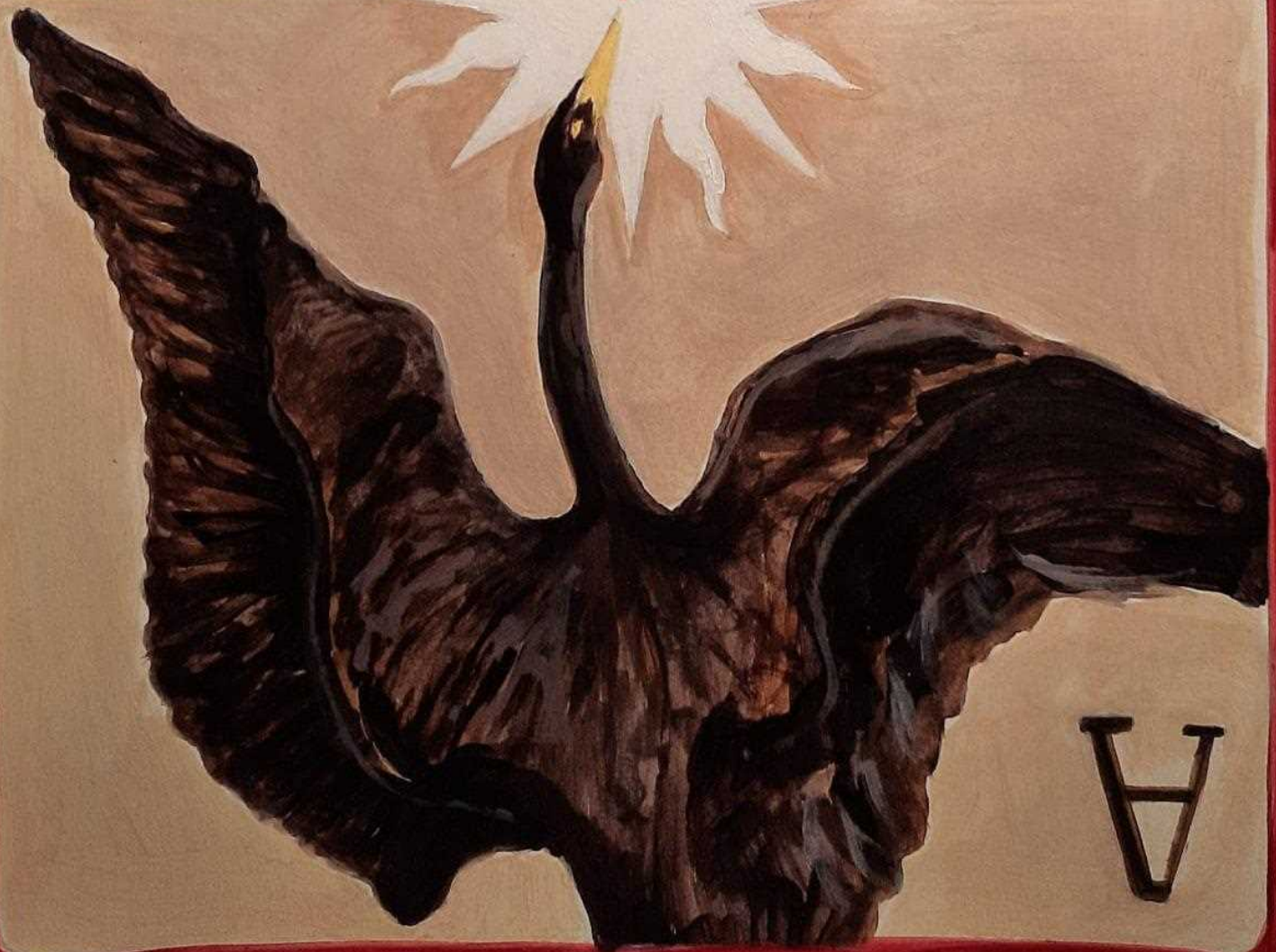
Cheiaua Emma, clasa a IX-a SN2, Premiul II, prof. Bunoiu Liliana

Jurcan Raul, clasa a X-a MI2, Premiul II, prof. Ancuța Cosmin

Ghimiș Răzvan, clasa a XI-a MI2, Premiul II, prof. Ancuța Cosmin

Franț Nadia, clasa a XII-a MI1, Premiul II, prof. Ancuța Cosmin

A

A

*De vorbă
în spirit logan*

Interviu realizat de

*Voicu Alessia
clasa a X-a MI2*

*Jurcan Raul-Mihai
clasa a X-a MI2*

Fiind profesor de educație fizică de mai mult de 20 de ani în școala noastră și participând la evenimente importante legate de artă organizate de Loga, am ales să-i luăm interviu domnului profesor Ladislau Domolki. Recent, Galeria LogArt a organizat expoziția „Orașul meu de suflet - Timișoara”, între 26 aprilie și 16 iunie, artistul care a dat viață operelor de artă expuse aici fiind nimeni altul decât domnul profesor Domolki. Ne-am bucurat că a acceptat ca interviul să aibă loc, aflând astfel informații atât despre cariera sa didactică, cât și despre ocupațiile pe plan personal care îl construiesc ca persoană. Am aflat în acest mod că pasiunile dumnealui nu se limitează doar la activități sportive, ci și la cele creative, cum ar fi muzica, desenul, pictura, filmul și multe altele.

Cum ați luat decizia de a urma cariera de profesor?

Absolvind Facultatea de Educație Fizică și Sport, la un moment dat am ajuns să am trei opțiuni: antrenor, profesor sau manager sportiv. În primul an am fost suplinitor la o școală și mi-a plăcut experiența aceea, așa că am ales să merg pe drumul acesta. Obținând și niște rezultate frumoase împreună cu elevii de la școala respectivă, practic mi-a dat o motivație în plus să urmez această cale.

Ne puteți prezenta, pe scurt, drumul dumneavoastră academic?

Am terminat Liceul de Informatică „Grigore Moisil”, după aceea Facultatea de Educație Fizică și Sport, celelalte cursuri pe care le-am urmat fiind toate de perfecționare în domeniul educației.

Cum puteți descrie într-un cuvânt experiența de inspector?

Un cuvânt ar fi prea puțin. Expertiză, implicare, coordonare, conducere. Cam astea ar fi câteva cuvinte care descriu experiența în cadrul Inspectoratului. Acest rol nu presupune doar atribuții, ci și căi de acțiune pe care un inspector trebuie să le urmeze când ocupă o astfel de funcție.

Ați fost mereu pasionat de activitățile sportive? Cum ați ajuns să lucrați în acest domeniu?

Da, mereu am fost pasionat de activitățile sportive. Încă din perioada anilor de gimnaziu am dovedit că am înclinații spre sport și evident, urmând Facultatea de Educație Fizică și Sport, lucrurile acestea au întărit cu atât de mult ideea de a fi implicat în activități sportive.

Care considerați că sunt trăsăturile esențiale unui sportiv?

Calități antropometrice, calități psihomotrice, calități volitive, ambiție, determinare și motivație.

Știm că în afară de activitățile sportive, una dintre pasiunile dumneavoastră este arta. Când ați descoperit pasiunea pentru pictură?

Pasiunea pentru pictură a apărut încă din perioada învățământului preșcolar. Mi-am demonstrat înclinațiile acestea chiar când am terminat grădinița și am primit portofoliul personal. Am rămas chiar eu surprins la 6 ani de câte lucrări am putut să realizez în perioada 3-6 ani. Aveam peste 50 de lucrări acolo.

Cum vă găsiți inspirația pentru a realiza noi lucrări?

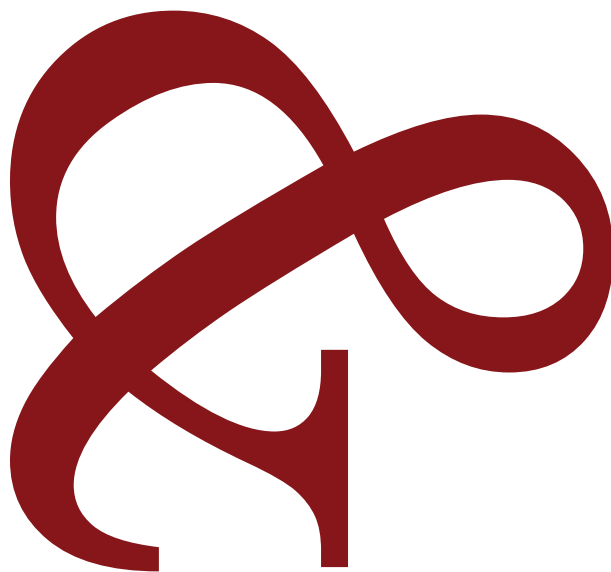
Cred că eu caut să intru într-o stare de creație, dar se întâmplă și invers, când acea stare mă caută pe mine. Dacă ai o minte deschisă spre creație, periodic intri într-o stare aparte care te împinge spre a găsi noi răspunsuri artistice.

Aveți un loc preferat în care pictați?

Da, am un atelier. E foarte original amenajat și mă simt foarte bine acolo. De multe ori, cele mai interesante idei îmi vin acolo.

Pictați și portrete sau doar imagini panoramice?

Bineînțeles că pictez și portrete, și peisaje, și imagini citadine. Am încercări și pe direcția cubismului. Sunt foarte multe genuri pe care le-am experimentat și foarte multe tehnici, fie că vorbim de pictură, grafică, colaj sau altele.

***Interviu cu prof.
educație fizică
Domolki Ladislau***

Aveți un pictor preferat? O personalitate care vă inspiră în mod deosebit?

Am chiar mai mulți. Dintre impresionisti îmi plac foarte mult Claude Monet și Van Gogh. Dintre pictorii care s-au încadrat în perioada cubismului, îmi place foarte mult Pablo Picasso, dar și Klimt sau Kandinsky. Nu am doar un pictor preferat, ci chiar mai mulți.

Care vi se pare cel mai relevant curent artistic? Pe care îl favorizați?

Chiar dacă am încercat mai multe tehnici și am încercat să găsesc răspunsuri în mai multe genuri de exprimare în arta plastică, cred că mă regăsesc mai ales în zona impresionismului, dar și în zona cubismului.

Chiar dacă am încercat mai multe tehnici și am încercat să găsesc răspunsuri în mai multe genuri de exprimare în arta plastică, cred că mă regăsesc mai ales în zona impresionismului, dar și în zona cubismului.

Având o colaborare foarte bună cu domnul profesor Sorin Scurtulescu care a fondat galeria LOGART și participând împreună cu acesta la mai multe expoziții pentru cadre didactice, la un moment dat, de comun acord, am stabilit că nu ar fi o idee rea de a aduce o astfel de expoziție la C. D. Loga.

Ați mai avut alte expoziții până acum sau ați preferat să păstrați operele doar pentru satisfacție personală?

Da, foarte multe. Practic, în fiecare an am avut cel puțin două. Au fost atât expoziții personale, cât și unele colective. În ultimii 15 ani am avut expoziții de ambele tipuri la Casa „Adam Müller Guttenbrunn”, la Primăria Municipiului Timișoara, la sediul asociației „Romul Ladea”,

la Galeria de Artă „Armonii Cromatice”, la Bastion și multe altele. Deci în toți acești ani, am expus în multe locații, majoritatea în Județul Timiș, dar nu numai. Am avut expoziții și la Hunedoara, Arad, Reșița, chiar și una la Vârșeț, deci și în afara României.

Aveți câteva sfaturi pentru copiii care aspiră să urmeze calea artei? Dar cea a sportului?

Sfatul meu ar fi ca atunci când ai o pasiune și constăți că ai și anumite înclinații spre un anumit domeniu să încerci să storci lămâia la maximum și să găsești cât mai multe răspunsuri la chemările interioare.

Dacă ar trebui să alegeți între activitățile sportive și pictură, ce ați alege?

N-aș putea alege doar una dintre ele, ambele domenii mă definesc și de fapt cred că și în sport există o parte artistică, așa cum și în artă există competiție.

Cum vă folosiți timpul liber?

Evident că este ocupat de pasiunile pe care le am: activitățile sportive, arta plastică și muzică.

Unde vă găsiți motivația să continuați să creați atunci când treceți prin așa-zisul „blocaj creativ”?

Nu am trecut prin astfel de perioade, pentru că, fiind pasionat de mai multe domenii (artistice, educative), acestea s-au influențat reciproc. Practic, o perioadă de tranziție a unui domeniu a fost prilejul ca un alt domeniu să se dezvolte.

De când a apărut pasiunea pentru muzică? Preferați să cântați vocal sau la un instrument?

A apărut un pic mai târziu, când deja în domeniul artei plastice m-am dezvoltat destul de bine. Trăind într-un mediu în care m-am intersectat și cu muzicieni, am vrut să-mi dezvolt și această latură. Prefer să cânt la un instrument (chitară, chitară electrică sau balalaikă) și bineînțeles, vocal. Practic, instrument + voce. Acasă am și un mic studio muzical amenajat în care îmi pot cultiva latura muzicală.

Care este genul dumneavoastră de muzică preferat?

Folk, pop și rock.

Ce alte ramuri ale artei vă atrag? Dezvoltați vreo pasiune și pentru cinematografie sau literatură, de exemplu?

Mă pasionează foarte mult și arta cinematografică. Am acasă chiar și o colecție impresionantă de filme, încă de când erau la modă filmele pe DVD. Acum nu mai este necesar să-ți creezi o videotecă, pentru că videoteca virtuală o poate accesa oricine, descărcând anumite filme de pe internet. Colecția mea însumează peste 2.500 de filme.

Dacă ați putea purta o conversație cu orice artist sau personalitate, decedat sau în viață, care ar fi acela?

Ar fi interesantă o conversație cu Leonardo da Vinci, cu Pablo Picasso sau cu Einstein, deci personalități de marcă nu numai din domeniul artistic, ci și din domeniul științei și tehnicii.

Interviu realizat de

*Voicu Alessia
clasa a X-a MI2*

*Jurcan Raul-Mihai
clasa a X-a MI2*

Am ales să-i luăm interviu domnului profesor Scurtulescu Sorin atât din calitatea de cadru didactic la Colegiul Național „C. D. Loga”, cât și din cea de artist timișorean, cu un drum artistic excepțional în spate. În anul 2018, în urma unei colaborări cu Alan Jones într-o vizită în scop profesional în Veneția, Sorin Scurtulescu a publicat albumul „Italian Paintings” care conține toate lucrările realizate de el în orașul italian. Este întemeiatorul galeriei de artă LogArt, care exploatează talentul artistic atât al elevilor, cât și al profesorilor logani, făcând posibile expoziții accesibile întregului colectiv de elevi și profesori din școală. De asemenea, operele sale au fost expuse de nenumărate ori atât în galerii de artă din România, cât și din străinătate. Vă invităm să-l descoperiți alături de noi pe unicul nostru profesor de educație vizuală, fără de care expozițiile din cadrul galeriei LogArt nu ar fi posibile.

Ne puteți povesti puțin despre copilăria dumneavoastră?

Da. O copilărie frumoasă, firească, într-o perioadă de 10 ani în comunism și după care, dacă se mai poate numi după 10 ani „copilărie”, am parcurs tot acest pasaj de la revoluție încocoace într-o atmosferă de efervescentă visare și sunt foarte satisfăcut cumva din punct de vedere personal, fiindcă am putut trăi în ambele perioade și să simt destul de conștient și perioada de dinainte de revoluție, și perioada de după revoluție. Această experiență nu poți să o ai numai citind istorie despre acele perioade, trebuie să fii acolo pentru a înțelege pe deplin realitatea.

Ce pasiuni aveai când erai copil?

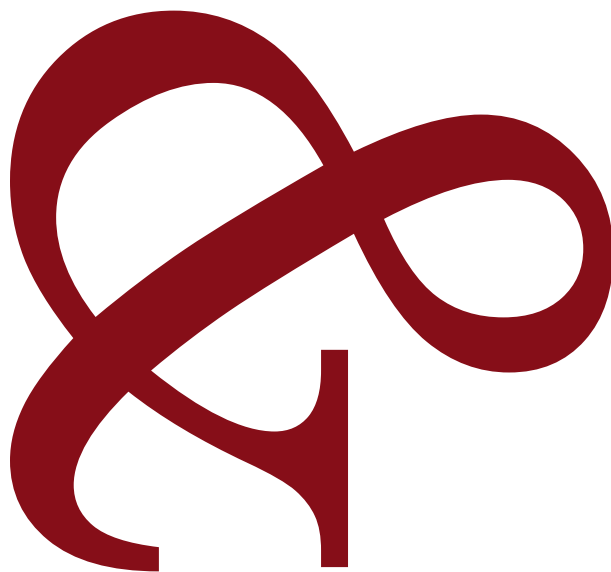
Tatăl meu, lucrând la tipografia din oraș, unica din perioada respectivă care acum este rasă de pe porțiunea unde exista înainte, lângă Iulius Mall, îmi aducea hârtie multă de la această tipografie pentru a împacheta sandviciuri. Și datorită acestui context, acestui suport, am început să desenez. Fiind singur la părinți, desenam în neștire, mai ales că nu aveai multe jucării în perioada respectivă și produceai aproape orice de unul singur. În perioada copilăriei te impresiona orice și am început să am ca orice copil dorințe din astea de a desena supereroi, Superman de exemplu. M-a impresionat și un desen pe care l-a făcut tatăl meu, dar și un desen făcut de unchiul meu și mi-am dat seama că desenul respectiv are ceva care mă atrage. Spre exemplu, tatăl meu mi-a desenat prima dată o locomotivă. Simțeam ca și cum aveam locomotiva, parcă o dețineam, parcă puteam să o am doar pentru mine. Dacă unchiul meu îmi desena un robot, la fel. Și astfel, am zis: „Ok. De ce să nu pot face singur chestiile astea, să creez o lume sau elemente pe care nu-l pot cumpăra?”

Deci considerați cumva că primul contact al dumneavoastră cu arta a fost locomotiva, în perioada aceea?

Da, se poate spune și așa.

Ne puteți prezenta puțin parcursul dumneavoastră educațional? La ce școală ați studiat, în ce oraș?

Am studiat la Generala 27 din Calea Șagului în primii 8 ani, adică gimnaziul și clasele primare. După care în clasa a VII-a sau a VIII-a, nu mai știu exact, profesoara de desen mi-a văzut un desen și mi-a zis „Ok, avem o sală de sport unde se montează o ușă de lemn mare”. Avea 2,5 x 4 metri. Fiindcă m-a văzut cum desenez, mi-a spus: “Poți face ceva legat de sport, tu și cu încă un coleg!”. Am mers acolo cu colegul respectiv. Desigur că am pictat mai mult eu și am făcut niște personaje aproape în mărime naturală cu niște sportivi, diverse sporturi, gimnastică, atletism, fotbal, pe care îmi pare rău că nu le-am fotografiat. Asta se întâmpla înainte de ‘93. În ‘93 am intrat la Liceul de Arte, iar în clasa a VIII-a a venit întrebarea tipică de la părinți: „Bun și ce vrei să faci mai departe?” Șansa mea a fost că m-au întrebat, căci uneori părinții te obligă să alegi ce îți doresc ei. Astfel am zis: „Ok, singura chestie care îmi place e desenul, pictura, arta vizuală”. Am avut un contact cu curentele artistice în perioada respectivă datorită unui dicționar care conținea câteva rânduri despre curentele avangardei secolului al XX-lea, dar care n-aveau multe imagini. Eram curios să-mi umplu sertarele goale pe care le aveam în minte cu acest tip de informație pentru a putea să pictez, să desenez lucruri care într-adevăr contează, să devină profesioniște.

Interviu cu prof. dr. educație vizuală Scurtulescu Sorin

Mi-ar fi părut rău să merg la o școală mai centrală, care e de prestigiu, fără să văd realitatea periferiei. Apoi am ajuns la Liceul de Arte, care din păcate acum este într-o paragină totală. Acolo am avut ocazia să mă întâlnesc cu Carol David care a studiat cu Julius Podlipny. El a fost profesorul profesorilor mei. Legenda spune că dacă voiai să dai la Facultate la București unde concurența era foarte mare și arătai mapa care să dovedească că ai făcut cu Julius Podlipny, erai admis pe loc. După Liceul de Arte am intrat la Facultatea de Arte, avînd deja experiența necesară și fără să mai trebuiască să fac cursuri de desen. Ajungeam acasă la 14:00 și desenam pînă la ora 17:00-18:00. La Liceul de Arte am intrat în '93. Mama mea mi-a luat o profesoară, pentru că nu avea încredere nimeni că de la o școală de cartier pot ajunge la Liceul de Arte. Era o doamnă care făcea fashion design și terminase Artele. Mama i-a zis: „Ok, haide să vezi dacă poate ceva copilul”. Și făceam niște studii de natură statică,. Două săptămâni am făcut la ea acasă împreună cu fiica ei și în camera vecină discuta cu mama mea. Mama o întreba: „Bun, ce-i cu el? Are talent? Poate să meargă?”. Respectiva doamnă îi transmitea: „Fiica mea are mai mult talent ca el. El n-are talent, dar e foarte muncitor”. Eu auzind discuția din camera respectivă, încă o păstrez în subconștient și mă avantajează foarte tare, fiindcă talentul, într-adevăr, poți să-l ai, dar dacă nu ai atât de mult talent și îl înmulțești printr-o muncă asiduă ți se mărește mai mult talentul ăla mic. Atunci, practic, îți dublezi puterea, talentul, prin muncă, iar după cum spunea și duhovnicul meu, “Cantitatea dă naștere calității”. Te avantajează acest mod de gândire, fiindcă în momentul când consideri că nu ai talent, ai motivație mai mare, plusezi mai mult, îți sacrifici mai mult timp. La facultatea la care am intrat am făcut 5 ani, apoi am făcut 2 ani de master, după care am făcut 3 ani

de doctorat și în final am făcut 3 ani de postdoctorat. Acum dacă stăm să calculăm sunt, nu știu, 30 de ani de studii și încă studiez. Și dacă nu studiezi toată viața, atunci ești iară în dezavantaj, fiindcă ai impresia că ai terminat cu studiile și deja nu mai ai ce să asimilezi. Cred că în orice domeniu trebuie să studiezi continuu, fiindcă tot timpul apar lucruri noi, lucruri care sunt mai importante decât cele pe care le știai deja. Am studiat și în străinătate, am stat cu bursa Erasmus în anul 5 în Sunderland, lângă New Castle, în nordul Angliei, apoi 2 ani în Roma pentru postdoctorat, în 2010-2012, apoi am obținut bursa Vasile Pârvan la Accademia România din Roma. După care, în 2018, am avut bursă Nicolae Iorga la Institutul Cultural de Cultură și Cercetare Umanistică din Veneția. Sper să-mi îngăduie Dumnezeu și să aibă răbdare cu mine să pot să mai parcurg și alte locuri sau contexte.

Acum studiați pe cont propriu sau urmați niște cursuri?

Studiez pe cont propriu de când mă știu. Arta nu se învață, pictura nu se învață. Poți să faci toate studiile pe care le-am amintit mai devreme, ele sunt făcute de obicei pînă la un punct. Cei mai buni profesori știu că pictura nu poate fi învățată printr-un curs, ci pictura se învață de la viață, de la contextul și contactul direct cu lumea, cu observația creației lui Dumnezeu, adică tot ce înseamnă Creație. Din punct de vedere al studiului, se poate studia tehnica, ca la un fel de mâncare: ce condimente să pui, ce ustensile să folosești, ce lingură. Și acum ca să fac o comparație, condimentele pot fi pigmentii, lingura poate fi pensula, șpaclul, cârpa. Dar trecând peste toate aceste aspecte tehnice, trebuie să ai o experiență potrivită și o muncă pe cont propriu.

Cei mai buni pictori din lume au fost autodidacți. Van Gogh l-a avut pe Ghirlandaio ca profesor, după care l-a depășit, a studiat singur, a început să studieze natura, a învățat. Deci desenul se învață după ce observi tot ce înseamnă natură, geometrie. În natură sunt o mulțime de lucruri evidente care țin de geometrie: fagurele de miere, florile, nervurile de pe frunze și multe altele. Toate acestea dacă le vezi la microscop au o mulțime de elemente geometrice extrem de bine detaliate care îți pun imediat problema creației divine. Sunt lucruri atât de evidente, încât nu ai cum să nu simți repede și acest aspect.

Care este artistul dumneavoastră preferat din toate timpurile?

Consider că această întrebare este pusă în general de oameni care nu se ocupă cu arta, unor oameni care chiar activează în acest domeniu. Adică, îți place și Giotto, îți place și Morandi, îți place și Rembrandt, îți place și Van Gogh, îți plac și cei clasici, și cei moderni, și cei în viață, cei contemporani, dar în acest tip de recipient tu, practic, îi deții. Ești contemporan aproape chiar cu Giotto sau cu Michelangelo sau mulți alții, dar îi și filtrezi apoi, îi distilezi cumva și apar lucrurile originale de abia după ce nu te mai gândești la ei, la aceste superstaruri ale artei universale, mondiale. Artă pentru mine înseamnă bucurie, adică pictură. Sunt în contextul contemporan astăzi artiști care se ocupă cu tristețea, adică merg pe zona aceasta de șoc, de lucruri care întristează privitorul sau merg spre zona dramatică. Eu pictez, pentru că, fiind atât de mult dramatism în lume și în contextul vieții umane, vreau să bucur. Dacă e să numesc un unic pictor ar fi Rembrandt și datorită faptului că din punct de vedere tehnic este magic ce face el, are o epidermă sau o piele a picturii pe care

nu o folosesc mulți artiști. Nici nu mai știm exact ce a folosit el acolo în pasta picturală, fiindcă parcă pictează cu cristale, cu aur. Impregnează o lumină specială lucrărilor sale prin această tehnică în straturi pe care o folosește Rembrandt și vă recomand să mergeți în Amsterdam să vedeți „Rondul de noapte” sau „Soția evreului”, lucrare despre care Van Gogh spunea că poate să stea în muzeul din Amsterdam o săptămâna doar cu coajă de pâine, după cum este redat în scrisorile sale către fratele său, Theo Van Gogh. Da, Rembrandt ar fi așa ca unic nume care ar fi preferatul meu, dar v-am spus, eu n-am. Este greu de numit, sunt o multitudine de nume care m-au format, sunt în mine, în conștiința mea, în conștient și în subconștient. După o anumită vârstă, acum având 43 de ani, începi să produci lucruri originale; cam pe aici încep să apară.

Care este curentul artistic preferat, care vă inspiră?

Pot să răspund repede la asta, la această întrebare: Niciunul.

Cum definiți arta?

Artă este o hrană pentru suflet. O mai dădeam ca exemplu această propoziție și elevilor. Precum pentru corp ai nevoie de mâncare, așa sufletul trebuie hrănit și el. Atunci ai partea spirituală legată de zona aceasta a duhovniciei, a religiei, care îi aparține lui Dumnezeu. Știi că se spune că prima dată îi dai ce este a lui Dumnezeu după aia restul ți se vor adăuga ție. Acel rest are legătură și cu arta. Adică sunt 7 arte fără de care lumea ar fi mai tristă, inclusiv acum.

Ați fost atras și de literatură?

Eu sunt atras de multe lucruri, dar sunt atras intermitent. Desigur că nu poți să le faci pe toate, e ca și cum n-ai fi conștient de propria ta limită umană.

Sunt atras și de literatură, și de muzică, și de cinematografie, și de arhitectură, și de sculptură, și de noile media, și de performă, și de multe altele. Toate aceste lucruri, cum spuneam și când am răspuns la precedenta întrebare, sunt așezate în formația mea, în adâncul ființei mele și produc sau îmi dau șansa de a putea simți pe ceilalți care se ocupă cu așa ceva, dar cred că șansa mare a unui om care se ocupă cu cultura, cu cele 7 arte în general, este că ei pot comunica mai bine cu cei din jurul lor, transmițând informația altfel decât alții care nu fac asta și îi pot simți mai bine pe cei din fața lor. Artele îți intră în tine prin cele 5 simțuri.

Cum ați ales cariera de dascăl? Ați luat vreodată în considerare cea de artist liber profesionist?

Am ales cariera aceasta de profesor, în special în zona aceasta a gimnaziului și a liceului, fiindcă îmi dă foarte multă libertate de creație și mă ajută foarte mult comunicarea cu elevii, care nu ajung chiar în zona facultății. Elevul sau adolescentul, preadolescentul este mult mai viu decât un student, este mult mai creativ. Am învățat acest lucru de la profesorul meu, Constantin Flondor, care, așa cum fac și eu, vedea elevii ca pe niște parteneri și evita relația clasică elev-profesor. Atunci această relație de parteneriat este în avantajul amândurora: și al elevilor, și al meu. Practic, eu având mai mulți elevi decât au profesorii universitari, 720 de elevi pe săptămână, intru în contact cu diverse atitudini, diverse tipuri de creativitate. Picasso zicea ceva de tipul „Eu nu caut, găsesc” sau știți și voi poate acea expresie bănească: „Meseria se fură, nu se învață”. Practic ești atent la ce e în jur și preiei din modalitatea creativă care îi iese elevului sau elevul preia din modalitatea creativă pe care eu i-o prezint în clasă. Tot acest joc din învățământul preuniversitar este

unul continuu. E atât de frumos și, în limbajul bănățean, de „fain” să te joci în fiecare zi de dimineață de la 8 până la 14 cu elevii de clasele V-XII. Te joci în domeniul fotografiei, te joci în domeniul cinematografiei, te joci în domeniul picturii, desenului. Lucrurile acestea sunt foarte frumoase și mă bucură foarte mult, iar din punct de vedere pragmatic, am devenit profesor și din motivul de a avea un statut social. Dacă ești un artist liber profesionist, ești un om în primul rând fără statut social. Nu ești inclus în socialul clasic, nu ai o denumire, un clișeu poate chiar. Mai are o problemă situația artistului liber profesionist: poți să cazi într-o zonă a neritmului, a lenei, adică nu ai un ritm, te trezești dezordonat la 11, ai impresia că ești liber și faci orice și oricând și lucrurile se așază cum vrei tu. Doar că problema este că neavând un ritm, poți să pierzi și mult timp, poți să ajungi în zona asta a stagnării, a blocajului, pe când. Acestea sunt câteva motive de ce am ales chiar și școala în care ne aflăm. Colegiul Național „C.D. Loga” este un liceu de matematică-informatică. Din nou, foarte interesantă situația: copii foarte inteligenți, care se ocupă de robotică, de informatică, vor să devină chirurghi sau chiar în zona de filologie. Elevii îți dau alte răspunsuri la întrebările tale despre pictură, artă, la care nu te aștepti, pe când dacă predai, spre exemplu, la un liceu vocațional, toți se ocupă cu acest lucru și uneori sunt mai previzibile răspunsurile sau imaginile care apar acolo. Asta îmi produce mie o bucurie și o posibilitate de creativitate continuă și tot timpul trebuie să fiu pe fază și să mă reinventez ca să pot fi eu însumi interesant pentru elevi, fiindcă în general elevii stau prea bine pe poziția lor, sunt inteligenți și au întotdeauna un pas înaintea profesorilor. Fiind 720 de elevi, vă dați seama cu câte informații noi vin tot timpul.

La ce profil apar cei mai mulți amatori de artă?

Nu este un profil anume. Interesant este că după experiența celor 20 de ani de învățământ, cei mai atrași de artă sau care produc ei înșiși artă sunt tot timpul, surprinzător, la cam toate secțiile. Nu sunt doar la Filologie și Științe Sociale, cum s-ar gândi unii. Așa cum acolo sunt oameni care reușesc din prima la Politehnică sau merg la licee de profil științific, exact așa sunt la Matematică-Informatică și Științele Naturii elevi amatori de artă. Nu trebuie neapărat desen, pot face de exemplu un film de scurtmetraj, pot face fotografie de bună calitate sau pot să se intereseze de fashion design. Cam în general, din ce am observat eu în acești 20 de ani, din 720 de elevi cu care lucrez pe săptămână, 20 sunt top. Cu ei poți să faci expoziții personale, de asta am și programul „Show 10”, în care ne prezintă 10 lucrări acești talentați elevi atrași de artă. Sunt foarte motivați când văd că au posibilitatea să expună ei singuri, comparativ cu alte contexte și licee sau școli care fac expoziții doar de grup. Practic se dizolvă fiecare într-o multitudine de imagini și dispare persoana, rămânând așa într-o situație dizolvată cumva și asta nu produce motivație clară pentru acei 20 de elevi. Am avut multe spații în perimetrul școlii. În orice spațiu ar fi, arta există, iar atât timp cât mai sunt pe aici o să mai fac tot felul de lucruri, sper, interesante.

Ați mai predat și la alte școli în afară de Loga?

Da. Am predat la o școală generală. În primul an de învățământ, 2002-2003, am predat la Generala 29 și la CNB. Am mai predat la Lord Wandsworth College din Anglia un an de zile, o școală privată unde fiecare copil plătea 15.000 de lire sterline. Apoi am predat la un liceu

din Ciacova, „Alexandru Mocioni”, un an de zile, titularizându-mă acolo. Apoi, transferat printr-o lege legat de apropierea de domiciliu, fiindcă stăteam în Timisoara, am ajuns la Colegiul Național „C.D. Loga” în 2005 și de atunci predau la aici, cu câteva pauze de studiu postdoctoral, cum am precizat mai devreme. Sunt bucuros că sunt aici.

Știm că o bună perioadă de timp ați fost în Veneția în scop profesional. În ce condiții ați ales să mergeți acolo și ce ați făcut?

Am fost în Veneția cu o bursă postdoctorală și am făcut vreo 75 de picturi pe care în 2020, chiar în perioada pandemiei, le-am cuprins într-un catalog care acum este pe piața librărilor din România, în special în librăriile Cărturești. Se numește “Italian paintings” și conține toate picturile pe care le-am făcut la Veneția, la Roma și în alte parti ale Italiei. Sunt 154 de picturi incluse, cu text scris de un curator american, Alan Jones, pe care l-am întâlnit la Veneția. Am făcut la Veneția niște lucruri extraordinare și datorită acestor întâlniri și expoziții pe care le-am avut acolo, a fost o perioadă de formare foarte potrivită pe care ar trebui să o parcurgă orice artist, în special dacă pictează, și care mi-a deschis mintea și oportunitatea de a intra în contact cu niște oameni extraordinari. Acest Alan Jones, născut în Washington, trăiește de vreo 15 ani în New York în compania unor artiști de tipul Andy Warhol, Jeff Koons, prieten bun cu Leo Castelli, un excelent curator și galerist care lansează arta pop în America, fiind căsătorit cu o româncă, Ileana Sonnabend, pe care o întâlnește în București. Ea, de origine ebraică, se retrage în New York. Devine un fel de Peggy Guggenheim. Lansează împreună cu Leo Castelli curentul

artei pop în America, care îi conține pe Jasper Johns, pe Robert Rauschenberg, Andy Warhol, după care merge în Japonia, stă o perioadă, se întoarce în Italia și îl întâlnește în 2018, când avea vreo 68 de ani și uite că îi place ce face și ajunge chiar și în Timișoara în 2019. Îmi lansează o expoziție la Galleria Totem Il Canale în Veneția, în 2018. Cam asta am făcut în Veneția: contacte, oportunități fructificate...

Cum a receptat publicul cartea dumneavoastră?

Nu știu cum a receptat-o, fiindcă în perioada pandemiei nu am reușit să o lansez propriu-zis, ci am lansat-o la apă cum ar veni. Din punct de vedere al publicului apropiat a fost apreciată foarte mult fiindcă este tipărită pe o hârtie foarte bună. Așa, din bucătăria cărții, are o hârtie de 175 de grame. Imaginați-vă că o hârtie de xerox are 80 de grame. Deci hârtia e de calitate. Am tipărit catalogul la o tipografie care se ocupă doar cu albume de artă, din Budapesta. Am ales acest lucru, fiindcă la noi în țară se tipărea doar până la 150 de grame, nu se putea lega cartea, deci nu exista o tehnică. Poate în București, dar nici acolo nu sunt multe locuri. Din punct de vedere al reproducerilor, adică al tiparului pentru tipul ăsta de situație, pictură, îți trebuie o tipografie care lucrează pe 6 culori, un tipar offset special. Sunt niște prețiozități și niște subtilități cromatice pe care nu le poți tipări altfel, atât de calitativ. Catalogul e un catalog de calitate. Are 280 de pagini.

Care este expoziția care v-a rămas cu cel mai mult drag în minte?

Dacă intră cuvântul drag în întrebare, atunci Giorgio Morandi, „Mambo”, din Muzeul Național de Artă Modernă din Bologna. E un

artist italian care pictează în principal natura statică. Folosește alb, negru și încă vreo 2-3 pământuri ca gamă cromatică și vi-l recomand în caz că sunteți agitați sau tulburați de lumea în viteză. E foarte contemplativ, foarte profund. Toată viața a pictat niște obiecte cu aceste alburi. A mai pictat câteva flori, dar în special obiecte și 2-3 peisaje foarte sintetic, simplificând forma.

Dintre expozițiile dumneavoastră aveți una care v-a rămas în minte?

Am vreo două. Ar fi o expoziție de la Galeria Jecza, care se numea „Movement of Light” și era lansată cu o curatoare din Viena, care de fapt era născută în Franța. Am mai avut o expoziție cu Alan Jones, pe care am avut-o chiar aici lângă catedrală, „Fresh”, în 2021. Cam astea două îmi vin în minte acum.

Aveți un muzeu preferat?

Nu am unul perfect, încă. Toate au lucrări bune, dar nu au așezarea pe care o visez eu sau selecția. Muzeele sunt ca oamenii, sunt imperfecte tot timpul. Mergi într-un muzeu și nu găsești ce e în alt muzeu, dar asta e și bine, fiindcă altfel ar fi plictisitor să mergi doar într-un singur muzeu care e perfect. Ar fi ca și când ai avea un singur om perfect și vorbești doar cu el. E important să mergi și să comunici cu mai mulți oameni, să mergi și să vezi mai multe muzee, să circuli în lume pentru a vedea un Rembrandt în Amsterdam, pentru a vedea un Morandi în Bologna. Vă dați seama ce s-ar întâmpla să fie un muzeu perfect și să mergi într-un singur loc.

Care considerați dumneavoastră cel mai semnificativ oraș din punct de vedere cultural?

În Europa, Londra, în America New York, în Asia, Kyoto, Tokyo. Parisul are multă cultură și artă, dar Londra e între Europa și America. În Londra e un amalgam, e chiar în mijloc, între două ghilotine culturale și acolo se strâng toate lucrurile, de aceea îmi place mai mult.

Dacă ați putea trăi în orice oraș, în ce oraș ați alege să trăiți?

N-aș putea să trăiesc chiar în orice oraș, dar sunt destul de flexibil. Aș putea să trăiesc o perioadă, dar îmi place să călătoresc în mai multe orașe și cred că e și firesc, să te încarci, descarci într-un oraș și începi să te plictisești, să mergi în altul să te încarci, să vii înapoi, să ai așa o fluctuație. Nici în Timișoara nu stau foarte mult, fiindcă devin mediocru, clișeic. Cred că cel mai bun studiu, cum spunea alt artist, Ștefan Bertalan, e să-ți iei rucsacul în spate și să pleci, să călătorești în continuu. Este un veșnic studiu călătorit. Însăși călătoria este inițiativă în studiu. Nu trebuie să mergi doar în bibliotecă, ci să mergi și în multe, multe alte locuri.

Ne puteți descrie experiența dumneavoastră din Dubai?

E o experiență unică în felul său, ca orice experiență și care este cu totul altfel decât cea prezentată la televizor. La televizor, Dubaiul pare un fel de film Science-Fiction. În realitate, este un loc nisipos, cu ieșire la mare și unde acești oameni au o potență financiară datorată acestui aur negru, care este petrolul. Datorită acestei potențe au atras cei mai buni oameni care se ocupă cu arhitectura și chiar și cu cultura și cu științele exacte, dar și cu partea aceasta umanistică. Arta și cultura apar acolo unde este potență financiară. Așa s-a întâmplat și în Renașterea italiană, în Italia și Roma, apoi

Paris New York și altele. Înainte de a începe să produci artă de mare, mare calitate și în contextul meu, trebuie să ai o potență financiară. Nivelul 2 îți cere putere financiară și astfel în Dubai au apărut, datorită acestor lucruri, niște clădiri extraordinare făcute în ultimii 30 de ani, orașe întregi, inclusiv Expoziția Mondială la care am participat. Am fost invitat de Muzeul de Artă din Timișoara, datorită faptului că fac parte din colecția muzeului și au ales 3 artiști din diverse generații: Doru Tulcan, Suzana Fântânariu și eu. Au construit într-un timp foarte scurt acest campus, cu toate pavilioanele, vreo 150 de pavilioane pentru fiecare țară, realizând aproape un oraș întreg. Pavilionul Americii era cât Loga sau mai mare. Toate țările aveau câte un pavilion cu construcții reale, pe care acum le vor transforma într-un imens campus universitar, cu tot ce înseamnă acest lucru: muzee, cazare, universitate cu tot felul de facultăți. Aveau și o strategie pe termen lung cu tot ce au construit acolo, cu logistică, cu autostrăzi cu patru benzi o parte, patru benzi pe cealaltă. În Dubai cea mai mică mașină SUV este cât jumate de autobuz din Timișoara. Benzina și motorina e foarte ieftină și atunci își permit oamenii să-și cumpere niște lucruri enorme și să construiască lucruri pe care cei din alte locuri doar le visează din punct de vedere tehnic și futuristic: de la metroul care n-avea vatman și funcționa digital, până la clădiri de 150-200 de etaje. Toată structura asta turistică este foarte bine pusă la punct, securizată la maxim, cu camere de securizare stradală. Este cea mai sigură țară din punct de vedere al securizării. O dată am stat pe o bordură să aștept un autobuz și m-am trezit că a venit un domn de la securitate și m-a întrebat: „Totul în regulă?”. M-a văzut că am stat cred că 10 minute în plus pe bordură. În România dacă stai pe bordură nu te întrebă nimeni nimic, poți să stai 2 ore pe bordură. Eu așteptam un autobuz care mă lua

din campusul acesta al Expoziției Mondiale. Această expoziție este cea care în 1900 avea loc în Paris și de atunci a rămas turnul Eiffel în Paris. În fiecare an cei care se ocupă de acest aspect aleg un anumit loc, oraș. Sunt și lucruri care țin de bugete enorme alocate acestor orașe, devin posibile locuri pentru Expoziția Mondială. Astfel pot genera și noi oportunități turistice, cum ar fi Turnul Eiffel, element care a apărut acolo ca o invenție în tehnică, din punct de vedere al arhitecturii. Asta s-a întâmplat și în Dubai, aceste pavilioane reprezentau ultimele lor lucruri cele mai importante din țara respectivă, pe care ei le au ca prototip. Ce s-a întâmplat acum în Dubai, anul trecut, se prezentau prototipuri care probabil vor apărea în lumea întreagă peste 10-20 de ani. Vă dați seama ce oportunitate: să le vezi înainte cu 20 de ani de a apărea! Practic ești în alt moment, ca și cum ai fi cu mașina timpului. Plus că am plecat din Belgrad unde ninge și am ajuns acolo, erau 30 de grade.

Preferăți arta clasică sau arta contemporană?

Arta contemporană de azi mâine va deveni clasică. Ca aluzie, cred că și arta contemporană e clasică. E un termen relativ, greu de găsit altul și atunci lumea intră în acest clișeu de a folosi termeni de tipul asta: artă recentă, artă contemporană. De exemplu, de multe ori o schiță de Rembrandt poate să fie mai contemporană decât o lucrare de artă contemporană top, pe care o avem astăzi. Dacă te uiți la o lucrare de-a lui Rembrandt, e mai contemporană decât una de acum 20-30 de ani.

Ce părere aveți despre arta digitală?

Am o părere bună despre arta digitală, fiindcă îți dă șansa, fără un suport fizic, să

produci imagini de foarte bună calitate, mai ales că a evoluat foarte mult posibilitatea tehnică de a produce artă digitală. În fiecare secundă, zi, săptămână, an, tehnicienii produc noi softuri care îți permit să realizezi imagini de mare calitate, care uneori pot fi păstrate strict artă digitală în zona de efemeritate a online-ului sau de neefemeritate sau poate fi printabilă pe diverse suporturi sau poate fi video-proiectată. Cred că cei care vor fi noi artiști ai viitorului și nu vor mai avea dreptat o atracție romantică și firească a tactilului, de a atinge o pensulă sau de a atinge lucruri fizice de tipul hârtie, pânză și altele, se obișnuiesc dreptat să nu mai scrie cu mâna caligrafic, să atingă numai un ecran sau să atingă un ecran digital holografic, vor produce artă digitală excluzând pensula sau toate aceste atingeri tactile. Probabil vor fi și muzee în viitor, cum este și Muzeul Viitorului din Dubai, care vor conține doar pictură digitală.

Cum vedeți frumusețea? Credeți că există obiecte care obiectiv sunt frumoase sau frumusețea e complet subiectivă?

Frumusețea este un dar de la Dumnezeu. Nu este nici subiectivă, nici obiectivă. Ea există în sine. Este peste tot. Doar trebuie să îți cureți ochiul pentru a o vedea, iar curățarea ochiului este o problemă, fiindcă astăzi ochii noștri sunt cam obturați de murdăria cotidiană, de multe ori tulburată de aceste aspecte, nu mai percepi frumusețea firescului și a lucrurilor.

Credeți că artistul poate fi separat de arta pe care o face?

Nu.

Care este filmul dumneavoastră preferat?

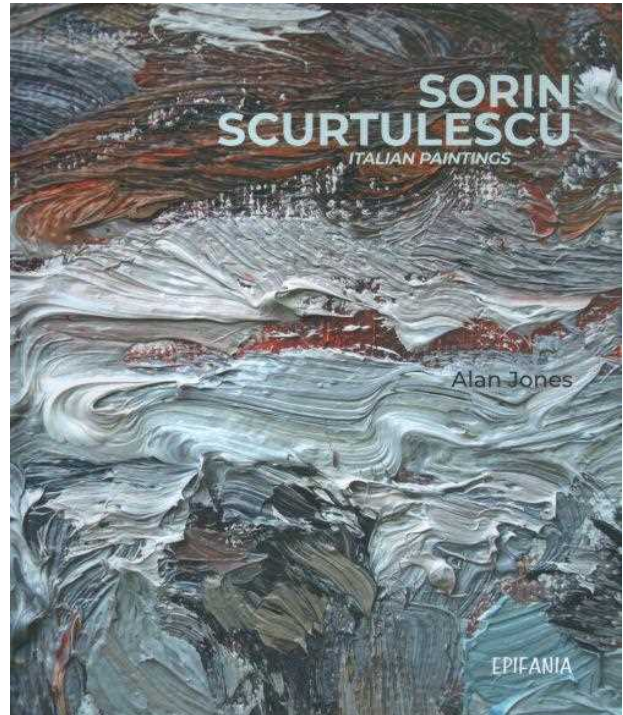
Ca la artiști, am mai multe filme și regizori favoriți. Unul dintre preferatele mele este „Cinema Paradiso”, de Tornatore.

După ce ieșiți din sistemul educațional, fie că e vorba de pensie, fie din alte motive, aveți de gând să vă continuați cariera artistică?

Cariera artistică nu o fac din plăcere, o fac fiindcă asta e viața mea. Fac artă atât timp cât trăiesc, cât am putere să respir, să mă mișc și să fiu bine din punct de vedere sufletesc, mental. Artiștii nu intră la pensie niciodată.

Ce sfaturi le-ați da tinerilor care vor să urmeze acest drum profesional? Este un domeniu sigur sau unul tumultos? Ce ar trebui să facă pentru o șansă mai mare de afirmare?

Să-l urmeze doar dacă le place. Dacă nu le place cu adevărat, îl urmează degeaba. Nu o să le priască. E ca o mâncare, o mănânci fiindcă vezi că toți mănâncă un anumit tip de mâncare, și tu îl mănânci, nu îți pică bine complet. Dacă nu îți place cu adevărat nu o să ajungi decât la anumite trepte. Dacă îți place cu adevărat și nu numai arta, orice domeniu, poți să pășești până în top, cât timp îți permite Dumnezeu să trăiești.

Colectivul de redacție

Tehnoredactare:

Coordonator: Redactor-șef Jurcan Raul Mihai – clasa a XI-a MI2
Coordonator : Redactor-șef Prihor Crainic Maria Valeria – clasa a XI-a SN2
Cândea David Alexandru – clasa a IX-a SN2
Giorgiuți Aura – clasa a X-a MI1
Semen Victoria Andrada – clasa a X-a SN2
Velemirov Mihaela – clasa a IX-a SS

Prelucrare și editare articole:

Coordonator: Voicu Alessia – clasa a XI-a MI2
Dragavei Silvana – clasa a XI-a SN1
Drăgan Daria – clasa a XI-a SN2
Lump Alexandra Maria – clasa a XI-a MI2
Teculescu Alessia-Georgia – clasa a IX-a MI1

Grafică:

Coordonator: Cora Mara Andreea – clasa a XI-a SN1
Design copertă: Păuna Lara – clasa a XI-a SN2
Design coperte interioare: Diaconescu Diana – clasa a XI-a MI2
Design coperte interioare: Giorgiuți Aura – clasa a X-a MI1

Marketing:

Coordonator: Cora Mara Andreea – clasa a XI-a SN1
Ciobotaru Cristina Nicola – clasa a XI-a SN1
Dulea Clara Iuliana – clasa a XI-a SN1

Suport tehnic:

Albu Alesia Lara – clasa a XI-a MI2

Colaboratori:

Director prof. Bontilă Violeta-Estrella
Director adjunct prof. Stoia Simona Laura
Prof. Milin Tihomir
Prof. dr. Costea Corina-Lucia
Prof. Crașovan Ileana
Prof. dr. Scurtulescu Sorin-Cosmin
Informatician Inășel Marius
Bibliotecar Pârvu Lucia
Contabil-șef Suciu Ana

Profesor coordonator

Prof. dr. Spineanu Claudia-Ileana

**Revista Colegiului Național
„Constantin Diacovici Loga”
Logaritm (Timișoara)
AN II/ Nr. 1/ 2023-2024
ISSN 2971 – 8481
ISSN-L 2971 – 8481**

